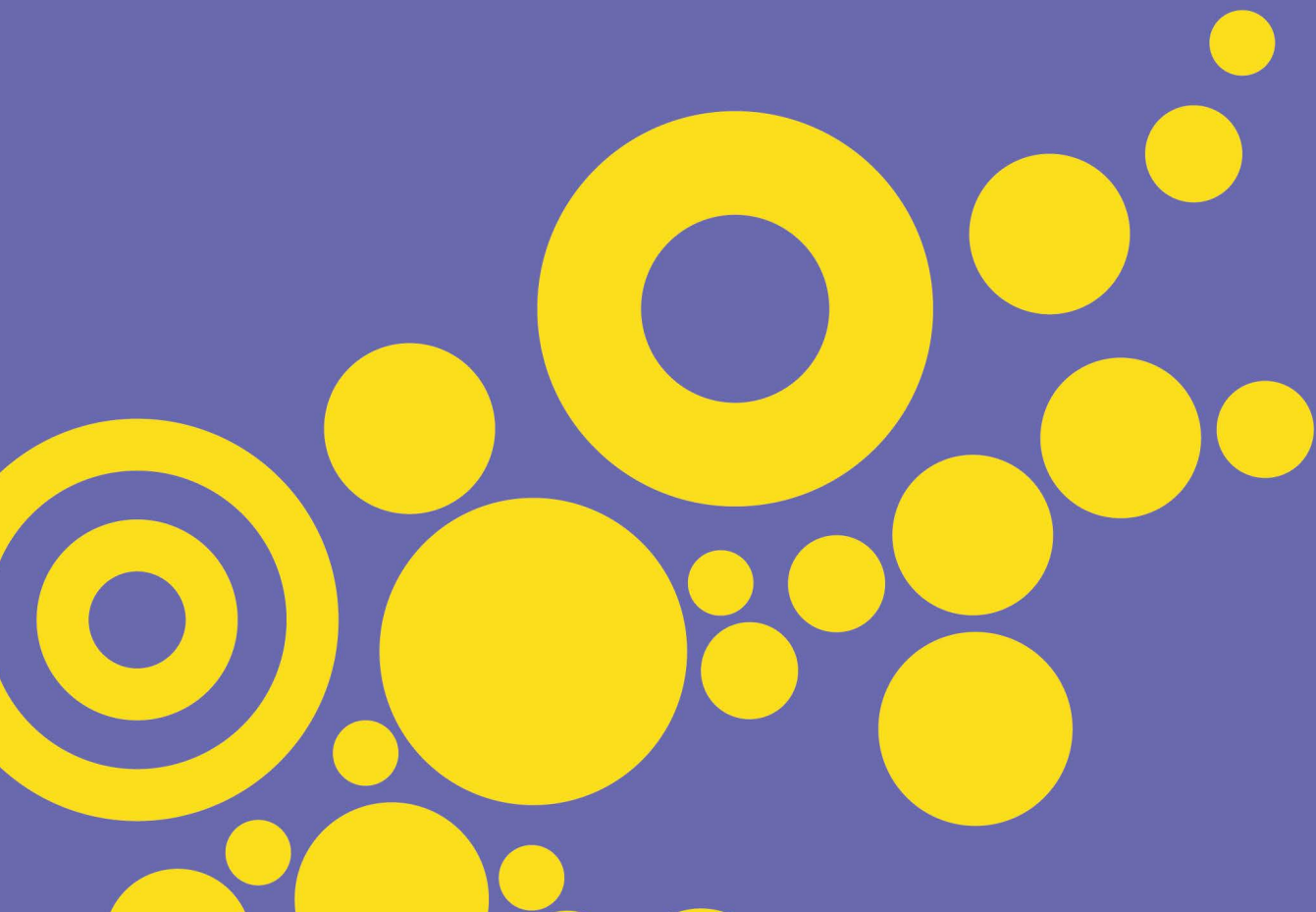

Щомісячний Огляд змін

у нормативно-правових актах, що стосуються внутрішньо переміщених осіб і населення, постраждалого від збройної агресії Російської Федерації проти України

Листопад 2023 року

Закони та постанови Верховної Ради України

1. [Воєнний стан і загальну мобілізацію продовжено ще на 90 днів](#)
2. [Розширено перелік категорій людей, які зможуть лікуватись у клінічній лікарні «Феофанія»](#)
3. [Визначено обов'язкові предмети для національного мультипредметного тесту](#)
4. [Посилено кримінальну відповідальність за службу недбалість](#)
5. [Ухвалено зміни щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом для тимчасового проживання](#)
6. [Удосконалено порядок відкриття та оформлення спадщини](#)
7. [Внесено зміни до Бюджетного кодексу України](#)
8. [Вдосконалено процедуру надання статусу УБД](#)
9. [Ухвалено закон щодо вдосконалення норм законодавства з питань цивільного захисту населення](#)
10. [Ухвалено закон про держбюджет – 2024](#)
11. [Ухвалено зміни щодо визнання результатів навчання людей, які проживають на тимчасово окупованих територіях України](#)
12. [Ухвалено зміни, які впорядковують надання відпусток](#)

2.

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України

1. [Затверджено Стратегію реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року](#)
2. [Затверджено порядок обстеження знищеного майна із застосуванням технології дистанційного зондування Землі](#)
3. [Продовжено до 2026 року Державну програму забезпечення молоді житлом](#)
4. [Спрощено порядок надання грантів на створення власного бізнесу](#)
5. [Готується до впровадження експериментальний проєкт щодо надання згоди одного з батьків на тимчасовий виїзд за межі України неповнолітньої дитини засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг](#)
6. [Затверджено порядок реалізації експериментального проєкту підтримки населення протягом опалювального сезону](#)
7. [Розширено склад Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод ВПО](#)
8. [Затверджено план заходів реалізації Концепції забезпечення національної системи стійкості до 2025 року](#)
9. [Затверджено критерії оцінювання допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для рекреаційної інфраструктури](#)

10. [Ухвалено зміни щодо регулювання відносин на територіях активних бойових дій, де функціонують державні електронні інформаційні ресурси](#)
11. [Затверджено порядок підготовки фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності](#)
12. [Внесено зміни до постанов щодо призначення державної соціальної допомоги та соціальних стипендій](#)
13. [Удосконалено порядок надання житлових субсидій](#)
14. [Ухвалено рекомендації щодо формату оприлюднення інформації державними органами](#)
15. [Затверджено план впровадження ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”» у 2023–2025 роках](#)
16. [Затверджено порядок виплати грошового забезпечення сім'ям рядового й начальницького складу служби цивільного захисту](#)
17. [Продовжено можливість використання паперових декларацій для ввезення гуманітарної допомоги в Україну](#)
18. [Затверджено порядок створення наглядової ради закладу охорони здоров'я](#)
19. [Збільшено фонд оплати праці для певних місцевих державних адміністрацій](#)
20. [Внесено зміни до порядку обліку ВПО та надання їм державної допомоги на проживання](#)
21. [Збільшено граничний розмір пенсій для призначення грошової допомоги пенсіонерам від Всесвітньої продовольчої програми ООН](#)
22. [Пенсіонерам надано можливість отримати світлодіодні лампи](#)

3.

Накази, постанови міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

1. [Затверджено положення про міжвідомчу комісію з питань встановлення факту участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України](#)
2. [Затверджено положення про міжвідомчу комісію встановлення факту поранень чи інших ушкоджень здоров'я, отриманих від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння](#)
3. [Внесено зміни до Переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#)
4. [Підвищено мінімальний розмір допомоги по безробіттю певним категоріям безробітних](#)

Закони та постанови Верховної Ради

1. Воєнний стан та загальну мобілізацію продовжено ще на 90 днів

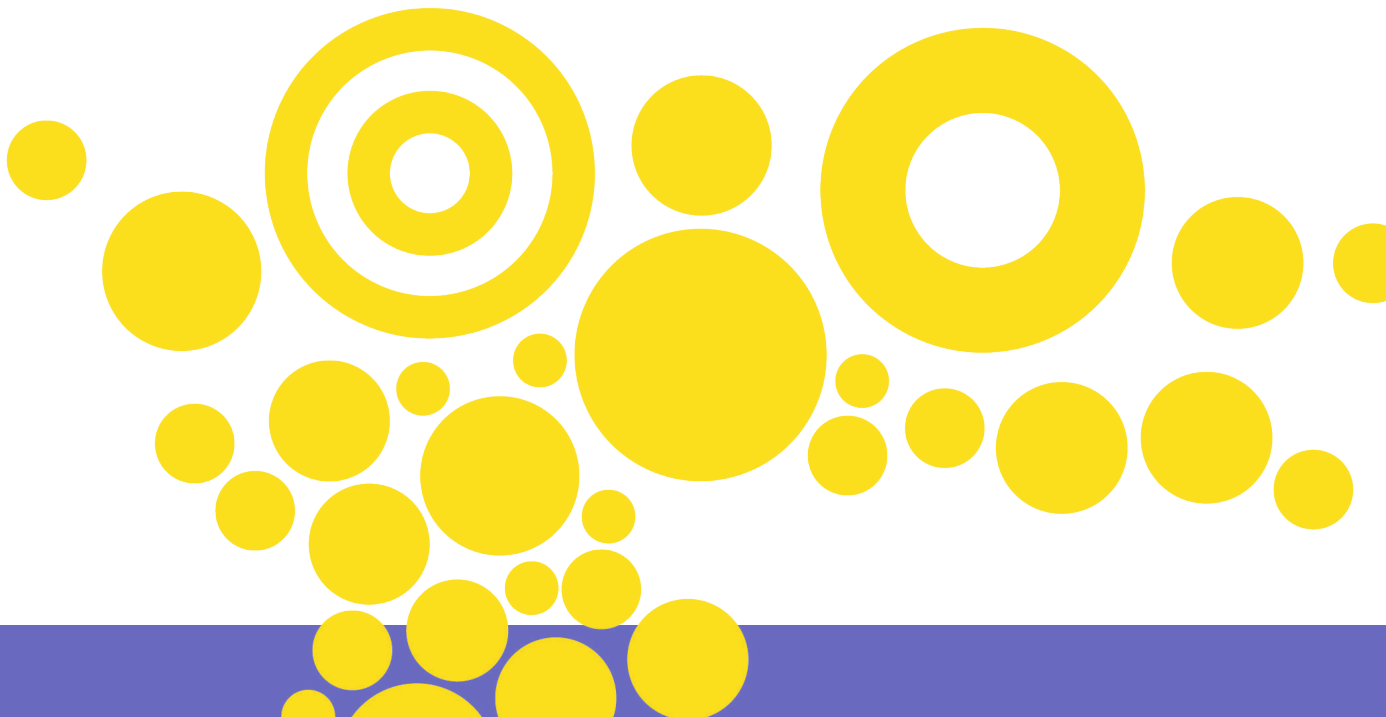
8 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про затвердження Указу Президента України “Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”»](#) та Закон України [«Про затвердження Указу Президента України “Про продовження строку проведення загальної мобілізації”»](#). Відповідно до норм законів, воєнний стан і загальну мобілізацію в Україні продовжено до 14 лютого 2024 року.

Закони набрали чинності відповідно 10.11.2023 та 16.11.2023.

2. Розширено перелік категорій людей, які зможуть лікуватись у клінічній лікарні «Феофанія»

8 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила [Постанову № 3435-ІХ](#), якою внесла зміни до постанови «Про забезпечення належним медичним обслуговуванням військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу, які зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я під час подій на сході України» (№ 1286-УІІ від 29 травня 2014 року). Відповідно до змін, відтепер у лікарні «Феофанія» Державного управління справами та державній науковій установі «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами зможуть проходити безоплатне лікування військовослужбовці Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, розвідувального органу Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони України, представники рядового, начальницького складу і військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ України, Державної фіскальної служби України, які під час виконання завдань, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України, отримали поранення, каліцтво, контузію або захворювання, пов'язане з виконанням таких завдань.

Постанова набрала чинності 11.11.2023.

3. Визначено обов'язкові предмети для національного мультипредметного тесту

8 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року»](#).

У 2024 році конкурсний відбір на навчання для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра й ступеня вищої освіти молодшого бакалавра здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 2021 року та/або вступних випробувань 2022–2024 років, проведених із використанням організаційно-технологічних процесів зовнішнього незалежного оцінювання, та творчого конкурсу (конкурсу фізичних здібностей) у передбачених законодавством випадках.

У 2024 році національний мультипредметний тест буде включати обов'язкове тестування з української мови, математики та історії України.

Вибірковими навчальними предметами будуть іноземна мова, біологія, географія, фізика, хімія та українська література. Прийом на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра й ступеня вищої освіти молодшого бакалавра за вибором вступників може відбуватися з додатковим використанням єдиного фахового вступного випробування з економіки та управління або аграрних наук, що проводиться при вступі на спеціальності відповідних галузей.

З 2024 року не проводиться набір вступників для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра.

Здобувачі освіти, які завершують кожен рівень повної загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році, звільняються від проходження державної підсумкової атестації.

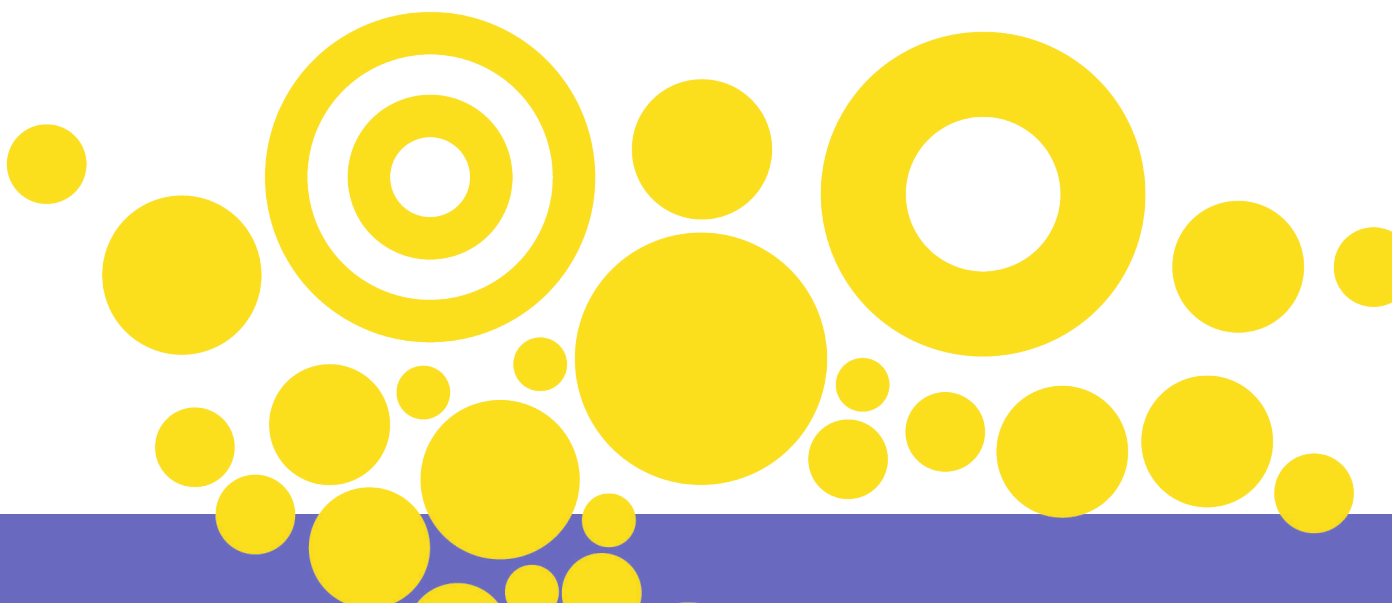
Закон направлено на підпис Президенту України 15.11.2023.

5.

4. Посилено кримінальну відповідальність за службову недбалість

8 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про внесення зміни до статті 367 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за службову недбалість, якщо вона спричинила загибель людини»](#). Змінами передбачено доповнити статтю 367 КК України частиною третьою такого змісту: «Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо воно спричинило загибель людини, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та зі штрафом від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або без такого».

Закон набирає чинності 01.12.2023.

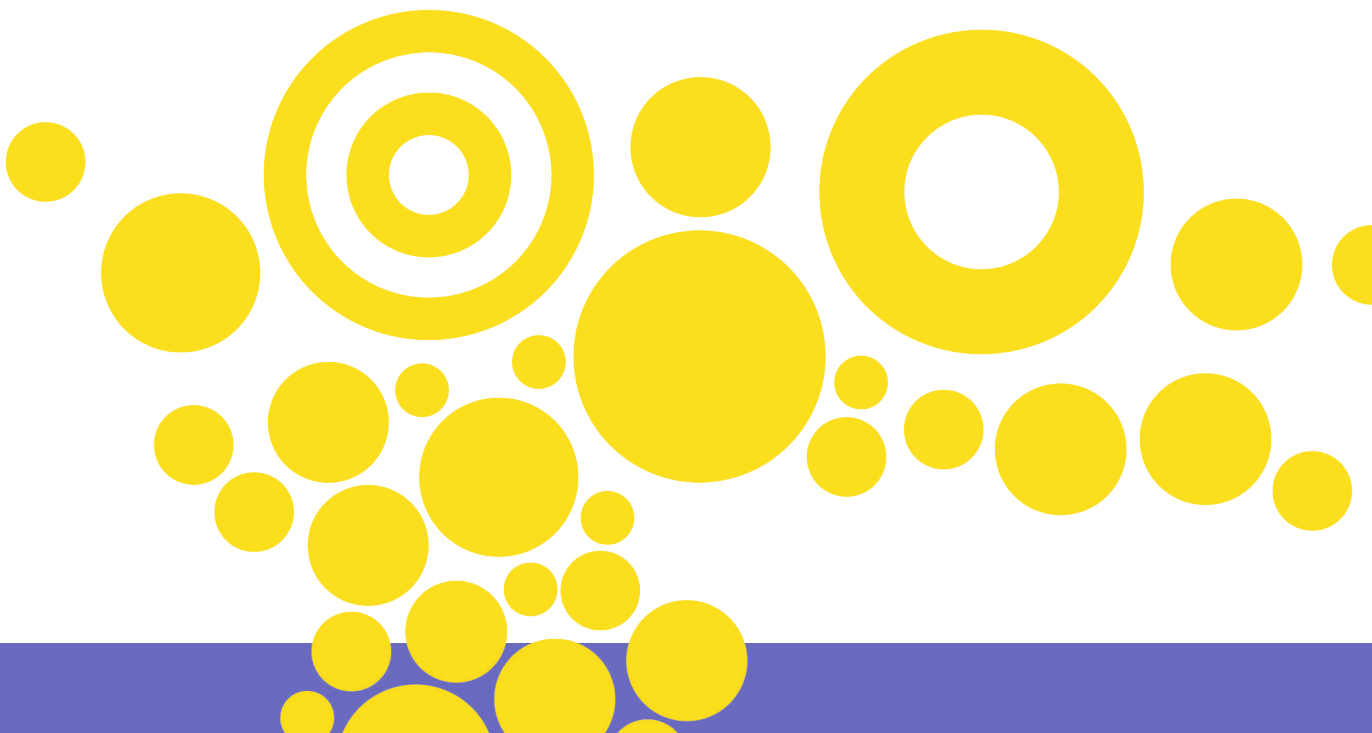

5. Ухвалено зміни щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом для тимчасового проживання

8 листопада 2023 року Парламент ухвалив Закон України [«Про внесення змін до Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо деяких питань забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом для тимчасового проживання»](#). Норми закону встановлюють, що у період дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування визначені Кабінетом Міністрів України категорії внутрішньо переміщених осіб мають право на безоплатне тимчасове проживання (за умови оплати вартості комунальних послуг) без обмеження строку.

До повноваження органів місцевого самоврядування зараховано формування фонду житла, призначеного для тимчасового проживання ВПО, у тому числі шляхом викупу (придбання), оренди, будівництва нового житла, реконструкції будинків і гуртожитків, переведення нежитлових приміщень у житлові, передачі житла в комунальну або державну власність, капітального ремонту об'єктів житлового фонду.

Закон набирає чинності 30.12.2023.

6. Удосконалено порядок відкриття та оформлення спадщини

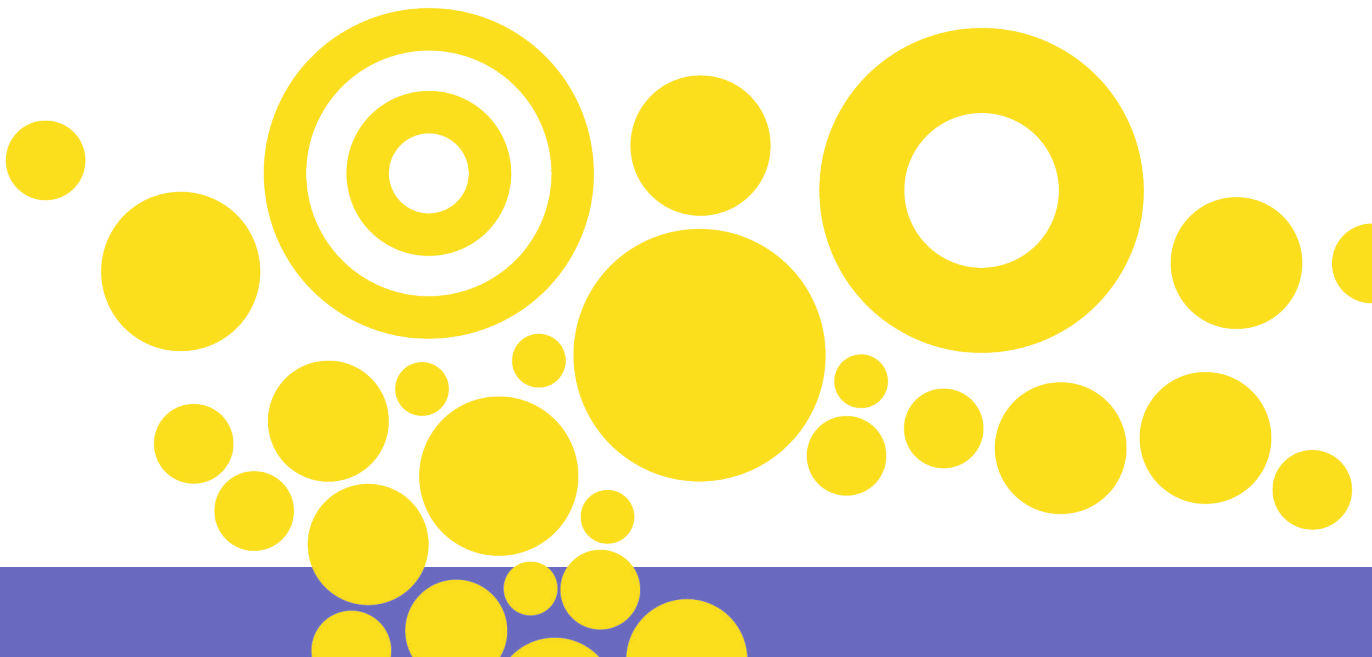
8 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила два закони щодо врегулювання порядку відкриття та прийняття спадщини.

Норми Закону України [«Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо вдосконалення порядку відкриття та оформлення спадщини»](#) визначають, що місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця. Якщо місце проживання спадкодавця невідоме, місцем відкриття спадщини є місцезнаходження нерухомого майна або основної його частини, а за відсутності нерухомого майна – місцезнаходження основної частини рухомого майна. Якщо спадкодавець мав останнє місце проживання на території іноземної держави, місце відкриття спадщини визначається відповідно до Закону України «Про міжнародне приватне право». Встановлено, що на строк дії воєнного стану в Україні перебіг позовної давності, визначений Цивільним кодексом України, зупиняється. Також нормами Закону прописано правовий механізм оформлення спадкових прав у період дії в Україні воєнного стану.

Також закріплено положення, що у період дії воєнного стану в Україні, та протягом шести місяців з дня його припинення або скасування у випадку, якщо місцем відкриття спадщини є населений пункт, на території якого органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, територія, на якій ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупована Російською Федерацією територія, щодо яких не визначено дату завершення бойових дій або тимчасової окупації, дату відновлення здійснення своїх повноважень органами державної влади у повному обсязі, заява про прийняття спадщини, заява про відмову від прийняття спадщини, заява про відмову від заповідального відказу, вимога кредитора спадкодавця до спадкоємців, заява про охорону спадкового майна, заява про згоду бути виконавцем заповіту після відкриття спадщини, інші заяви щодо спадщини, спільного майна подружжя (колишнього подружжя) в межах спадкової справи подаються нотаріусу незалежно від місця відкриття спадщини.

Нормами Закону України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку відкриття та оформлення спадщини»](#) внесено зміни до Законів України «Про нотаріат», «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції». Зокрема встановлено, що нотаріус не має права здійснювати нотаріальну діяльність за межами свого нотаріального округу, якщо він не заміщує інших нотаріусів у випадках, передбачених законодавством. Змінами визначено, що свідоцтво про право на спадщину видається після спливу строку для прийняття спадщини, а свідоцтво про право власності на частку в спільному майні подружжя у разі смерті одного з них видається нотаріусом за місцем відкриття спадщини, крім випадків, встановлених Цивільним кодексом України.

Закони наберуть чинності 30.01.2024.

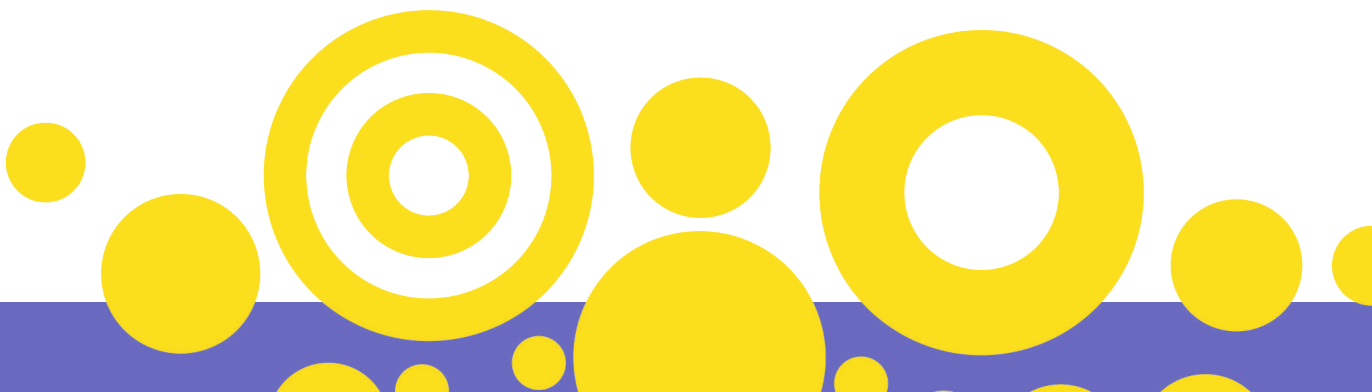
7. Внесено зміни до Бюджетного кодексу України

8 листопада 2023 року Парламент ухвалив Закон України [«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України»](#). Установлено, що в період дії воєнного стану вільні залишки коштів місцевих бюджетів та залишки коштів спеціального фонду місцевих бюджетів, які утворилися на кінець бюджетного періоду, спрямовуються за рішеннями відповідних місцевих рад (військових адміністрацій) на оплату праці працівників бюджетних установ, нарахування на заробітну плату, придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, забезпечення продуктами харчування, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, обслуговування та погашення місцевого боргу, соціальне забезпечення, створення умов для лікування, відновлення та реабілітації постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, заходи та роботи з територіальної оборони та мобілізаційної підготовки, підтримку сил безпеки і оборони, проектування, будівництво, ремонт захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів), споруд подвійного призначення та облаштування приміщень, які плануються до використання для укриття населення, будівництво фортифікаційних споруд, платежі, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань Автономної Республіки Крим, обласної ради чи міської територіальної громади (з можливістю передачі таких коштів іншому місцевому бюджету).

Також нормами закону встановлено, що частина податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та представниками рядового і начальницького складу зараховується в повному обсязі до спеціального фонду Державного бюджету України та спрямовується у таких пропорціях за такими напрямками:

- з 1 жовтня 2023 року до 31 грудня 2023 року:
 - 50% – адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на закупівлю спеціальної техніки та обладнання;
 - 50% – Міністерству оборони України для закупівлі артилерійських систем.
- з 1 січня 2024 року по 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан:
 - 45% – адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на закупівлю спеціальної техніки та обладнання;
 - 45% – Міністерству з питань стратегічних галузей промисловості України на виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розробку, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення;
 - 10% – головним розпорядникам коштів державного бюджету, що належать до сектору безпеки і оборони, для подальшого автоматичного спрямування військовим частинам Збройних Сил України, інших військових формувань на матеріально-технічне забезпечення пропорційно до фактично сплаченого податку за осіб, визначених у цьому пункті, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Закон набрав чинності 19.11.2023.

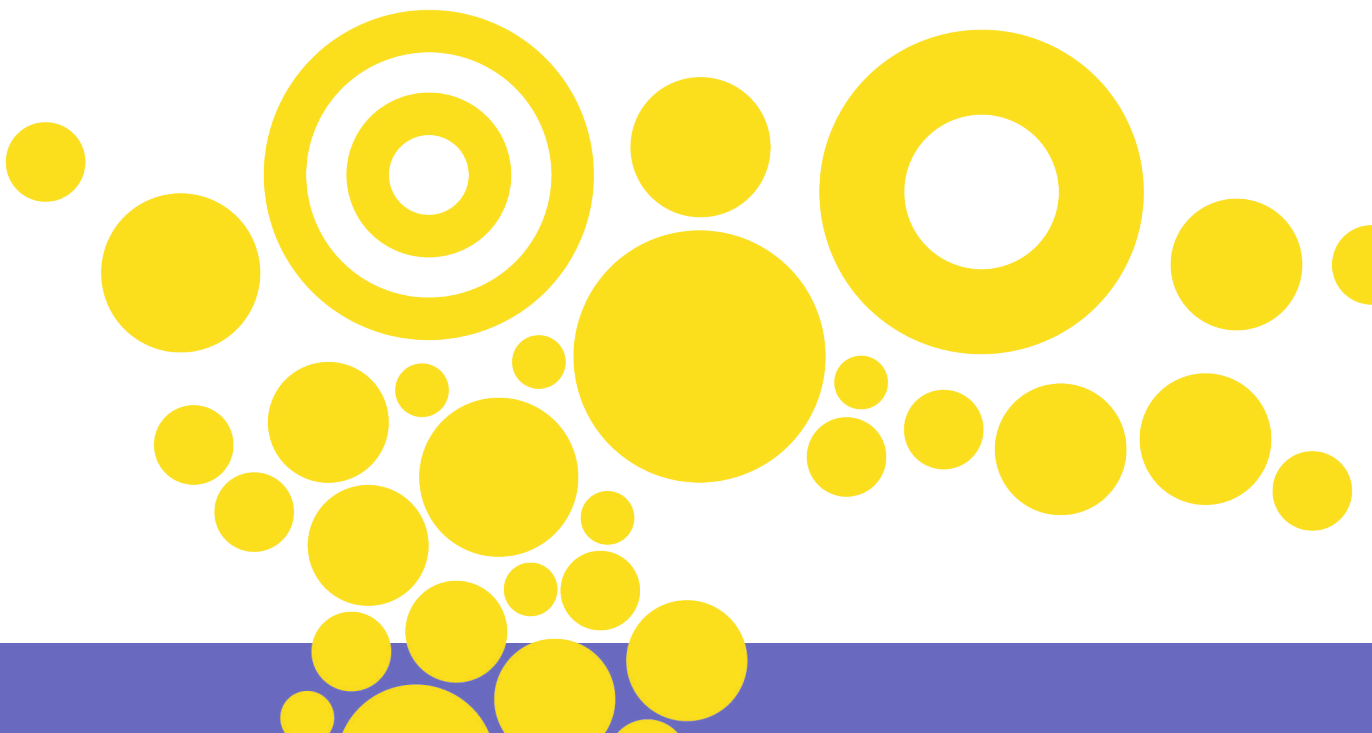
8. Вдосконалено процедуру надання статусу УБД

8 листопада 2023 року Парламент ухвалив Закон України [«Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо спрощення процедури надання особам статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, членам сім'ї загиблого \(померлого\) Захисника чи Захисниці України»](#). Зміни передбачають, що люди, у яких є право на статус учасника бойових дій, або їхні представники мають право подати заяву в паперовій або електронній формі до комісій з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій і бажання отримати відповідний статус. До цієї заяви можна додати відомості, необхідні для надання статусу учасника бойових дій та копії відповідних документів (якщо є), засвідчивши їх своїм підписом. Якщо в людини немає певних документів, то за її заявою документи буде витребувано в уповноваженого органу / вповноваженої особи у рамках міжвідомчої взаємодії суб'єктів владних повноважень протягом 5 календарних днів з дати надходження заяви. Запитовані документи має бути надано не пізніше ніж через 15 календарних днів з дати надходження запиту (якщо не повідомлено обґрунтовану причину їхньої відсутності). Не пізніше ніж через 10 календарних днів після отримання відповідей на запити комісія з питань розгляду матеріалів про надання статусу УБД ухвалює рішення про надання статусу учасника бойових дій.

Аналогічну процедуру закон передбачає для отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни або статусу члена сім'ї загиблого (померлого) захисника чи захисниці України.

Законом доручено опрацювання питання щодо запровадження автоматичного надання особам статусів, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», на підставі документів Міністерства оборони України, інших державних органів та подати на розгляд Верховної Ради України проект закону щодо внесення відповідних змін до законодавчих актів України.

Закон набрав чинності 02.12.2023.

9. Ухвалено закон щодо вдосконалення норм законодавства з питань цивільного захисту населення

8 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту, вдосконалення законодавства з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, організації та проведення евакуації населення, забезпечення охорони життя та здоров'я громадян». Зміни вносяться до Водного кодексу, Кодексу цивільного захисту України й Закону України «Про місцеве самоврядування». Нормами закону закріплено додаткові завдання єдиної державної системи цивільного захисту в особливий період, зокрема в період воєнного стану:

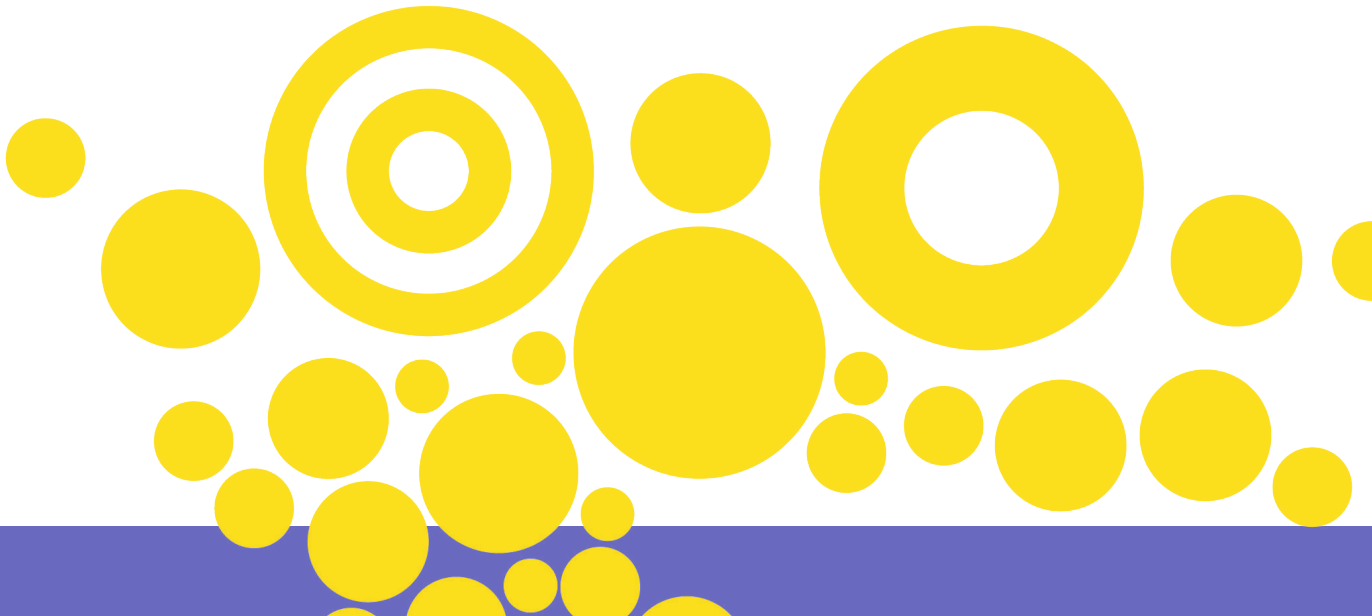
- сповіщення органів управління та сил цивільного захисту єдиної державної системи цивільного захисту, а також населення про загрозу чи застосування засобів ураження;
- введення в дію та реалізація планів цивільного захисту на особливий період;
- організація та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникли внаслідок воєнних (бойових) дій;
- визначення населених пунктів і районів, що потребують гуманітарного розмінування, маркування небезпечних ділянок, очищення (розмінування) територій;
- уточнення потреби в захисних спорудах для укриття населення та підготовка всіх об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, забезпечення цілодобового доступу до них;
- захист джерел водопостачання та інші завдання.

Також у законі закріплено завдання системи цивільного захисту у відбудовний період, зокрема цільова мобілізація для ліквідації наслідків воєнних дій та надзвичайних ситуацій; відновлення об'єктів критичної інфраструктури сфери життєзабезпечення населення; залучення до ліквідації наслідків воєнних дій та надзвичайних ситуацій міжнародної допомоги та інші.

Зміни закріплюють повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту під час дії воєнного стану.

Статтю 32 Кодексу цивільного захисту України «Укриття населення в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту» викладено в новій редакції. Положення статті уточнюють, які споруди належать до захисних споруд цивільного захисту, і конкретизують особливості оренди захисних споруд цивільного захисту, порядок та строки проведення комплексних обстежень захисних споруд, використання захисних споруд у період воєнного стану тощо.

Закон направлено на підпис Президенту України 15.11.2023.

10. Ухвалено закон про держбюджет – 2024

9 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про Державний бюджет України на 2024 рік»](#). Згідно із законом, доходи бюджету становитимуть 1,768 трлн грн, а видатки – 3,35 трлн грн. Тобто дефіцит головного кошторису країни наступного року передбачено на рівні 1,57 трлн грн. Згідно з законом, ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців замість місцевих бюджетів зараховуватиметься до спеціального фонду державного бюджету й цільово використовуватиметься на закупівлю спеціальної техніки і обладнання та розвиток ВПК; ресурс в умовах 2024 року – 96,3 млрд грн. Податки і збори, які зараз є джерелом доходів Дорожнього фонду (в основному це акциз і ввізне мито з транспортних засобів та пального) надходитимуть до загального фонду державного бюджету. На нагальні потреби держбюджету (зокрема в соціальній сфері) та гуманітарні потреби заплановано залучення коштів від міжнародних партнерів, зокрема від Сполучених Штатів Америки, Європейського Союзу, Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Японії та інших донорів.

З 1 січня 2024 року місячний прожитковий мінімум на одну людину становитиме 2920 гривень.

Для основних соціальних і демографічних груп населення встановлено такі показники прожиткового мінімуму:

- 2563 гривні – для дітей віком до 6 років;
- 3196 гривень – для дітей віком від 6 до 18 років;
- 3028 гривень – для працездатних осіб;
- 2102 гривні – для працездатних осіб (застосовується для визначення базового розміру посадового окладу судді);
- 2102 гривні – для працездатних осіб (застосовується для визначення посадових окладів працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також працівників податкових і митних органів);
- 1600 гривень – для працездатних осіб (застосовується для визначення посадового окладу прокурора окружної прокуратури);
- 2361 гривня – для осіб, які втратили працездатність.

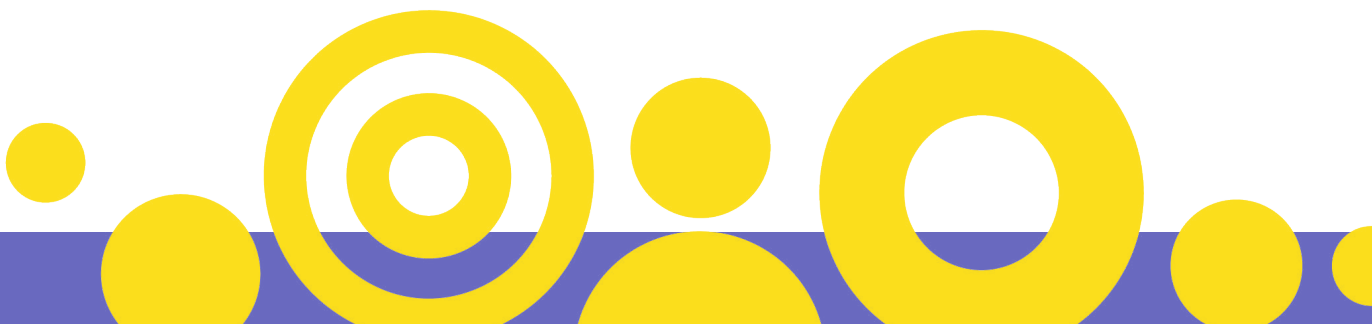
Мінімальна місячна заробітна плата 2024 року:

- з 1 січня – 7100 гривень,
- з 1 квітня – 8000 гривень;
- погодинно: з 1 січня – 42,6 гривні, з 1 квітня – 48 гривень.

Розмір мінімальної заробітної плати, який застосовується як розрахункова величина для обчислення виплат за рішеннями суду, встановлено на рівні 1600 гривень.

Установлено, що перерахунок пенсій, надбавок, підвищень та інших доплат до пенсії, який здійснюється з урахуванням розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, встановленого законом на 1 січня 2024 року, проводитиметься з 1 березня 2024 року разом із здійсненням щорічної індексації пенсій, передбаченої частиною другою статті 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Закон набирає чинності 01.01.2024.

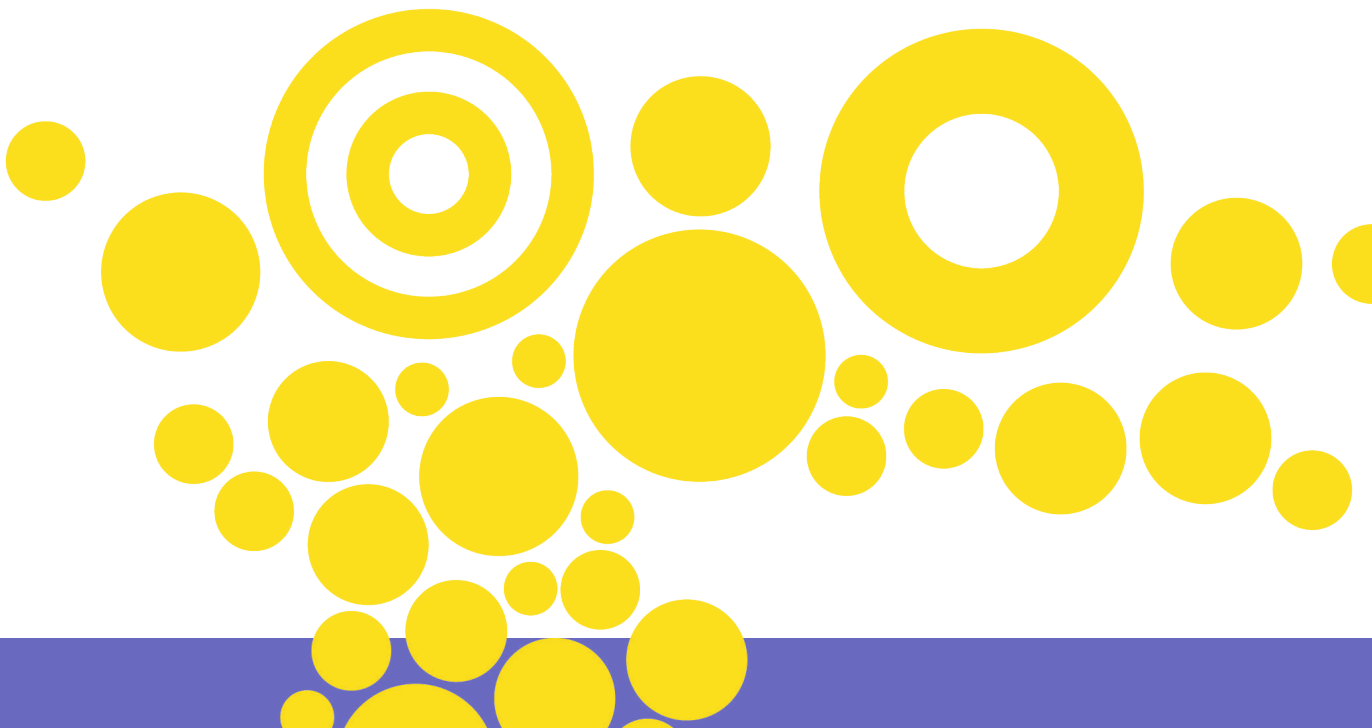
11. Ухвалено зміни щодо визнання результатів навчання людей, які проживають на тимчасово окупованих територіях України

21 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання результатів навчання осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України»](#). Нормами Закону передбачено, що громадяни України, які проживали на тимчасово окупованій території, мають право на здобуття освіти певного рівня на території інших регіонів України за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджету з наданням місця в гуртожитку на час навчання. Визнання результатів навчання на певному рівні освіти проводиться за умови, що заявник відповідно до законодавства України має право на здобуття відповідного ступеня (рівня) освіти. Для підтвердження результатів знань, здобутих на тимчасово окупованих територіях, необхідно буде пройти атестацію. Результати навчання на рівні вищої освіти може бути визнано не більш ніж на 75% від загального обсягу освітньої програми. Також уряд затвердить перелік спеціальностей та професій, навчання на яких не визнаватиметься.

Визнання результатів навчання здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та є безоплатним для тих, хто має право їх визнати за цим законом. Визнати результати навчання за певним рівнем (ступенем) освіти можна лише за однією освітньою програмою.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через три місяці з дня набрання ним чинності.

Закон направлено на підпис Президенту України 27.11.2023.

12. Ухвалено зміни, які впорядковують надання відпусток

22 листопада 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань»](#). Цим законом, зокрема, запропоновано внесення змін до Кодексу законів про працю, Закону України «Про відпустки», Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та інших законодавчих актів у частині осучаснення норм законодавства, які регулюють питання надання відпусток різного виду та їх використання.

Зокрема змінами передбачено, що:

- перенесення вихідних і робочих днів, окрім випадків, установлених цим КЗпП, визначається трудовим та/або колективним договором; норму про перенесення вихідних і робочих днів роботодавцями за рекомендацією уряду виключено;
- у разі призову працівника на військову службу під час мобілізації, на особливий період чи призову працівника на військову службу за призовом резервістів у особливий період йому виплачується грошова компенсація за всі невикористані дні щорічної відпустки та за додаткові відпустки, якщо в нього є діти або повнолітня дитина з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи до кінця звільнення на час військової служби від займаної посади (виконання обов'язків);
- відпустку без збереження заробітної плати за сімейними обставинами та з інших причин можна брати до 30 календарних днів на рік;
- у період воєнного стану роботодавець може відмовити працівнику в наданні будь-якого виду відпусток (крім відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку), якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури, до виконання робіт та виробництва товарів оборонного призначення або до виконання мобілізаційного завдання (замовлення);
- відпустка без збереження заробітної плати за бажанням працівника обов'язково надається працівникам, які почали працювати після звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації тривалістю до 60 календарних днів;
- відпустка для підготовки та участі у спортивних змаганнях надається за умови, що це передбачено трудовим та/або колективним договором;
- батько дитини, який не перебуває у зареєстрованому шлюбі з матір'ю дитини, але спільно проживає разом із нею, має право на відпустку при народженні дитини, якщо вони спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, що підтверджується заявою матері дитини та свідоцтвом про народження дитини, в якому зазначено відповідну інформацію про батька дитини.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Закон направлено на підпис Президенту України 27.11.2023.

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України

1. Затверджено Стратегію реформування шкільного харчування системи шкільного харчування на період до 2027 року

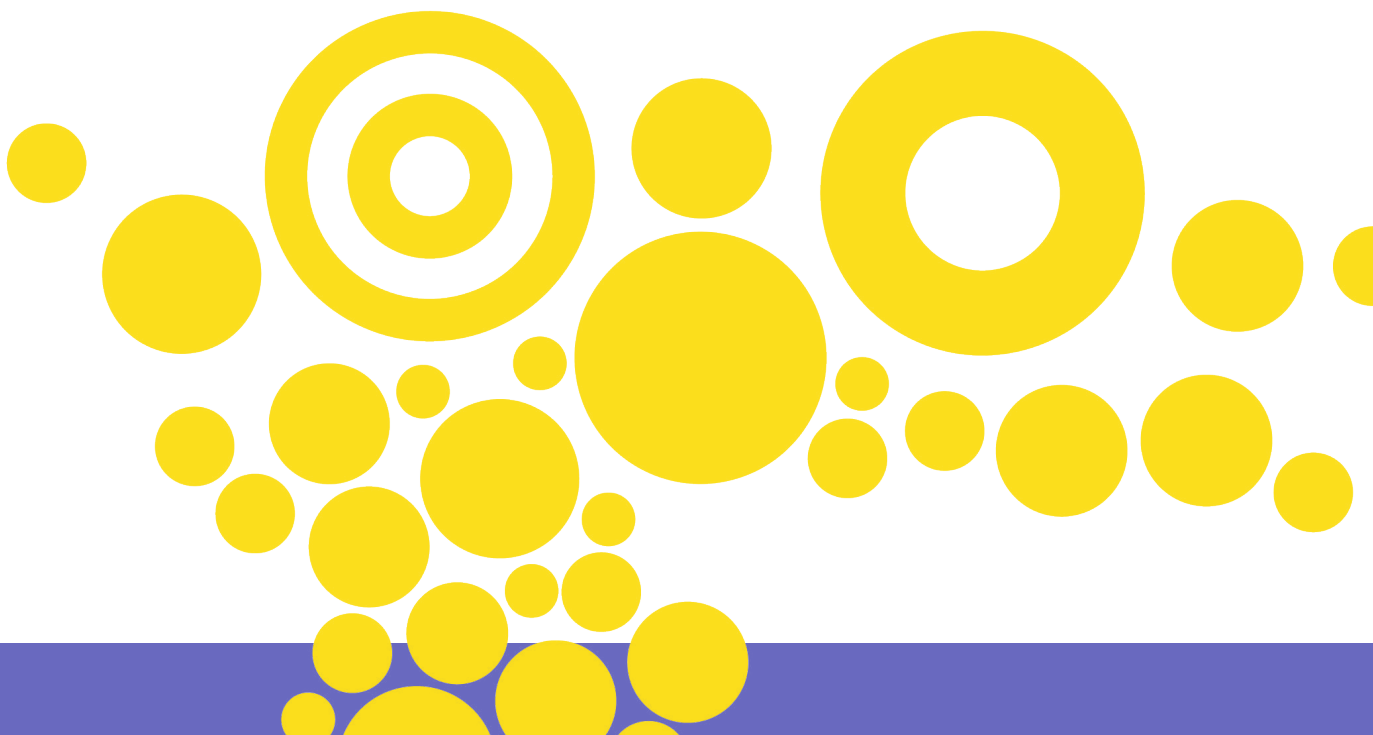
27 жовтня 2023 року Уряд розпорядженням [№ 990-р](#) схвалив Стратегію реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердив Операційний план заходів з реалізації цієї стратегії у 2023–2024 роках. Стратегія містить бачення, стратегічні та операційні цілі розвитку реформи системи шкільного харчування на період до 2027 року, зокрема за такими ключовими напрямками:

- організація якісного та безпечного харчування: закупівлі та фінансування;
- комплексний підхід до відновлення та модернізації харчоблоків, дотримання вимог системи HACCP;
- розвиток кадрового потенціалу;
- впровадження нових норм харчування й меню, а також формування культури здорового харчування.

На її основі громади можуть розробити регіональні стратегії впровадження змін на місцях.

Стратегічна мета реформи — забезпечити різноманітне, збалансоване та якісне харчування в закладах освіти, сприяючи соціальному захисту вразливих груп населення та формуючи навички здорового харчування серед дітей і дорослих.

Розпорядження набрало чинності 27.10.2023.

2. Затверджено порядок обстеження знищеного майна із застосуванням технології дистанційного зондування Землі

27 жовтня 2023 року Уряд ухвалив постанову [№ 1185](#) «Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення обстеження знищених окремих категорій об'єктів нерухомого майна, зокрема із застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі». Метою експериментального проекту є встановлення факту знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна та надання компенсації їхнім власникам відповідно до Порядку надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2023 р. [№ 600](#). Факт знищення майна буде встановлено за результатами обстеження знищених категорій об'єктів нерухомого майна, зокрема із застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі (далі – обстеження із застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі).

Координатором експериментального проекту є Мінінфраструктури. Учасниками – виконавчий орган Мелітопольської міської ради (за згодою) й Запорізька обласна військова адміністрація. Проєкт триватиме три місяці з дня набрання чинності цієї постановою.

Для організації обстеження із застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі виконавчий орган Мелітопольської міської ради утворює комісію з обстеження знищених категорій об'єктів нерухомого майна, зокрема з застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі (далі – комісія). До складу комісії увійдуть представники від уповноваженого органу та громадськості. Від громадськості не може бути менше, ніж двоє представників. Кандидатури від громадськості можуть висуватися міжнародними та громадськими організаціями, зокрема антикорупційними, а також фізичними особами.

На основі заяв комісія формує та затверджує протягом десяти робочих днів план обстеження. Черговість прийнятих до розгляду заяв визначається автоматично програмними засобами Реєстру пошкодженого та знищеного майна.

Під час обстеження із застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі комісія може використовувати:

- оригінали (засвідчені копії) матеріалів аерозйомки, дистанційного зондування Землі різних знімальних систем, що містять знімки об'єктів;
- оброблені оригінали знімків, що представлені у вигляді візуальних зображень;
- фотоматеріали пошкоджень об'єктів (зокрема фотоматеріали, які містяться в інформаційних повідомленнях, поданих відповідно до [Порядку подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2022 р. № 380.

За результатами обстеження протягом п'яти робочих днів складається окремий акт дистанційного обстеження для кожного об'єкта, у якому комісія ухвалює висновок щодо встановлення або неможливості встановлення факту знищення об'єкта. Комісія повідомляє заявникові про результати обстеження, надіславши копію акта дистанційного обстеження протягом трьох календарних днів з дня складення такого акта за допомогою мобільного додатку Дія або у паперовій формі на поштову адресу чи в інший спосіб, зазначений у заяві. Відповідна посадова особа реєструє акт дистанційного обстеження в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна з присвоєнням реєстраційного номера та накладенням кваліфікованого електронного підпису.

Джерелами фінансування експериментального проекту є кошти міжнародної технічної допомоги в рамках програм допомоги і грантів ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

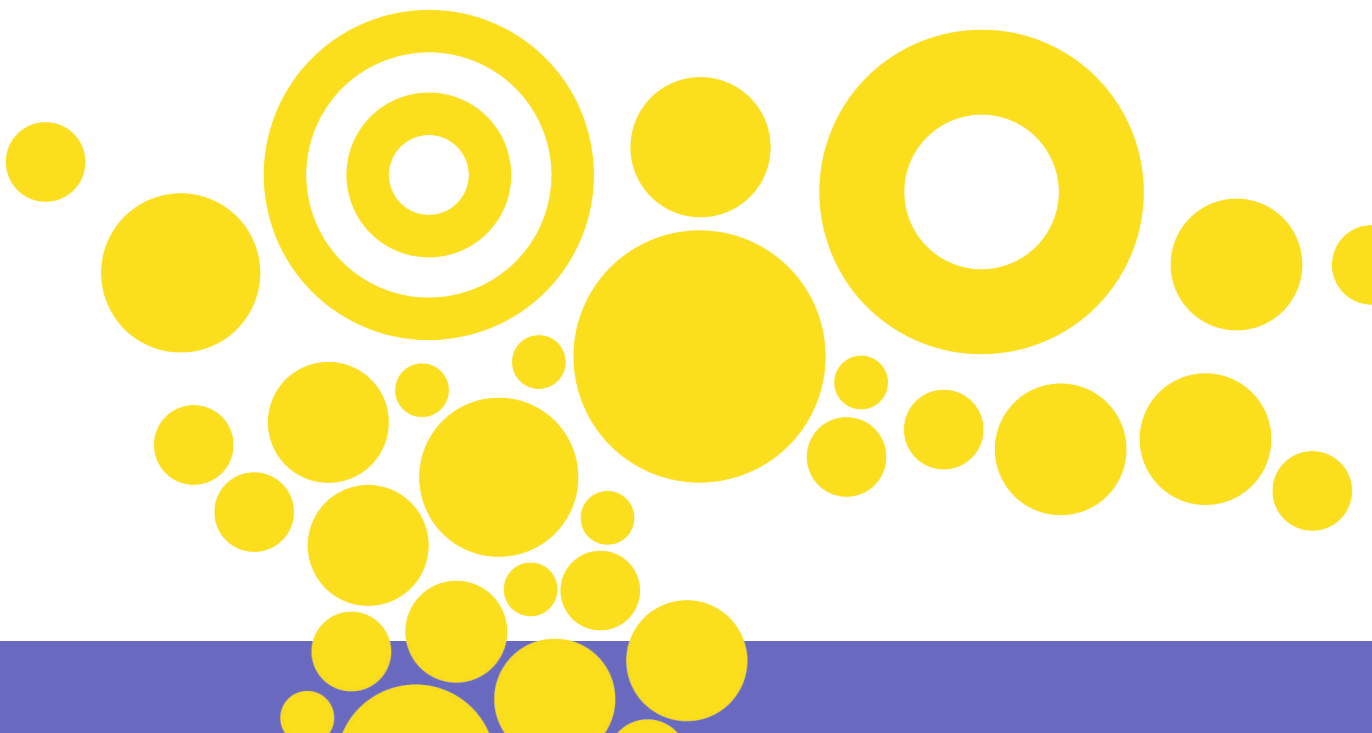
Постанова набрала чинності 14.11.2023.

3. Продовжено до 2026 року Державну програму забезпечення молоді житлом

3 листопада 2023 року Кабінет Міністрів постановою [№ 1147](#) вніс зміни до урядової постанови від 24 жовтня 2012 р. № 967 «Про затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом на 2013–2023 роки». Змінами передбачено продовження цієї програми до 2026 року. Метою програми є створення належних умов для забезпечення житлом молодих сімей та одиноких молодих громадян, зокрема внутрішньо переміщених. Фінансування програми передбачено з державного та місцевих бюджетів, а також з інших джерел. Успішне виконання Програми протягом 2024-2026 років дасть змогу створити умови для забезпечення житлом близько 800 молодих сімей та одиноких молодих громадян, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб

Постанова набрала чинності 09.11.2023.

4. Спрощено порядок надання грантів на створення власного бізнесу

7 листопада 2023 року Уряд ухвалив постанову [№ 1157](#), якою вніс зміни до Порядку надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу та до Порядку надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей.

Підприємцям надано право використовувати грантові кошти не тільки для оренди нежитлових приміщень, а ще й земельних ділянок, які будуть використовуватись із комерційною та виробничою метою. Також постановою скасовано визначення граничної суми надання грантів протягом одного періоду подання заяв.

У Порядку надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей пункт 4 викладено у новій редакції.

Розмір гранту, який надається одному отримувачу, визначається відповідно до його суми запиту та не перевищує:

1) для члена сім'ї у разі зобов'язання створити:

- одне робоче місце – до 250 тис. гривень;
- два робочих місця – від 250 тис. до 500 тис. гривень.

Після отримання гранту отримувач зобов'язаний працевлаштувати найманих працівників на умовах, визначених цим Порядком;

2) для учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни, зареєстрованих як фізична особа – підприємець, у разі зобов'язання створити:

- одне робоче місце – до 250 тис. гривень;
- два робочих місця – від 250 тис. до 500 тис. гривень;
- чотири робочих місця – від 500 тис. до 1000 тис. гривень.

Після отримання гранту отримувач зобов'язаний працевлаштувати найманих працівників на умовах, визначених цим Порядком.

Для отримання гранту в сумі від 500 тис. до 1000 тис. гривень учасник бойових дій та/або особа з інвалідністю внаслідок війни повинна бути зареєстрована як фізична особа – підприємець не менш ніж за 36 місяців до моменту подання заяви на отримання гранту.

Гранти у розмірі до 500 тис. гривень включно фінансуються за рахунок грантових коштів. Гранти від 500 тис. до 1000 тис. гривень надаються за умови співфінансування отримувачем у такому співвідношенні: 70 відсотків вартості проекту фінансується за рахунок гранту, не менше 30 відсотків – за рахунок коштів отримувача (власних або кредитних).

Постанова набрала чинності 11.11.2023.

5. Готується до впровадження експериментальний проєкт щодо надання згоди одного з батьків на тимчасовий виїзд за межі України неповнолітньої дитини засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг

7 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1160](#), якою затвердив Порядок реалізації експериментального проєкту щодо надання згоди одного з батьків на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, у супроводі другого з батьків у формі заяви, сформованої засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг. Експериментальний проєкт реалізовуватиметься протягом двох років з дня, наступного за днем опублікування Міністерством юстиції в Офіційному віснику України повідомлення про створення належних технічних можливостей, необхідних для організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Документ спрощує надання згоди на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла 16-річного віку, в супроводі другого з батьків та подання її у формі заяви, сформованої засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг з використанням мобільного додатка Порталу Дія.

Міністерству юстиції, Міністерству цифрової трансформації, Міністерству внутрішніх справ та Державній прикордонній службі протягом восьми місяців з дня набрання чинності цією постановою наказано забезпечити технічні можливості для реалізації експериментального проєкту та електронної взаємодії між відповідними електронними реєстрами.

Але на час дії воєнного стану неповнолітні діти й надалі можуть перетинати кордон у супроводі одного з батьків без згоди іншого.

Постанова набрала чинності 11.11.2023.

18.

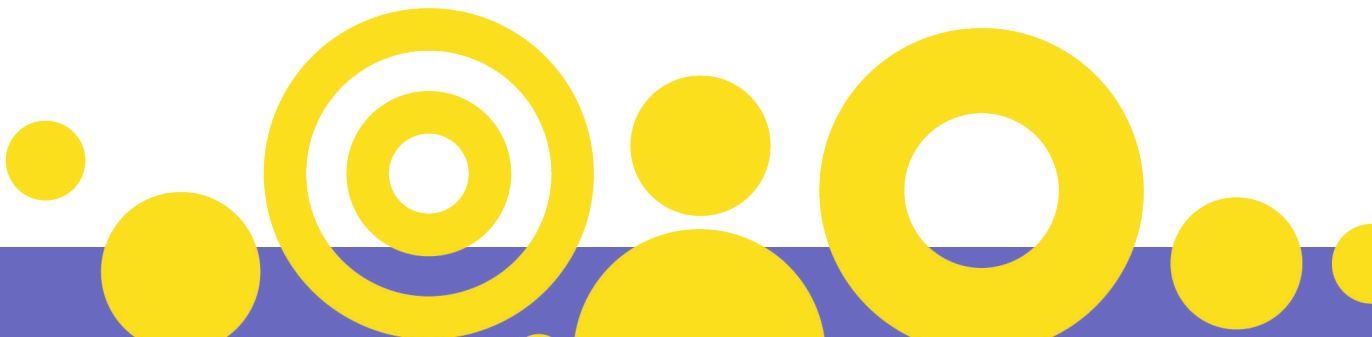
6. Затверджено порядок реалізації експериментального проєкту підтримки населення протягом опалювального сезону

7 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1173](#) «Про реалізацію протягом опалювального сезону 2023–2024 років експериментального проєкту щодо надання додаткової підтримки населенню на придбання твердого пального побутового палива». Координує проєкт Міністерство соціальної політики.

Документом передбачено надання в опалювальному сезоні 2023–2024 років пільг і житлових субсидій додаткової підтримки на придбання твердого пального побутового палива за рахунок державного бюджету та коштів міжнародних партнерів. Протягом строку дії експериментального проєкту для надання пільг та житлових субсидій будуть діяти збільшені мінімальні норми забезпечення населення дровами та вугіллям для опалення. Розмір додаткової підтримки на придбання твердого пального побутового палива буде розраховано індивідуально для кожного домогосподарства.

У разі надання в опалювальному сезоні 2023–2024 років партнерами будь-якої іншої виплати на придбання твердого пального побутового палива одержувачу пільг / житлових субсидій на суму не менше 6660 гривень на кожного члена його сім'ї виплата додаткової підтримки за експериментальним проєктом не здійснюється.

Постанова набрала чинності 11.11.2023.

7. Розширено склад Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод ВПО

10 листопада 2023 року Уряд розпорядженням [№ 1023-р](#) вніс зміни до складу Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод ВПО. Зокрема, до складу додано голів рад з питань ВПО при обласних, Київській та Севастопольській міських державних (військових) адміністраціях (за згодою).

Розпорядження набуло чинності 10.11.2023.

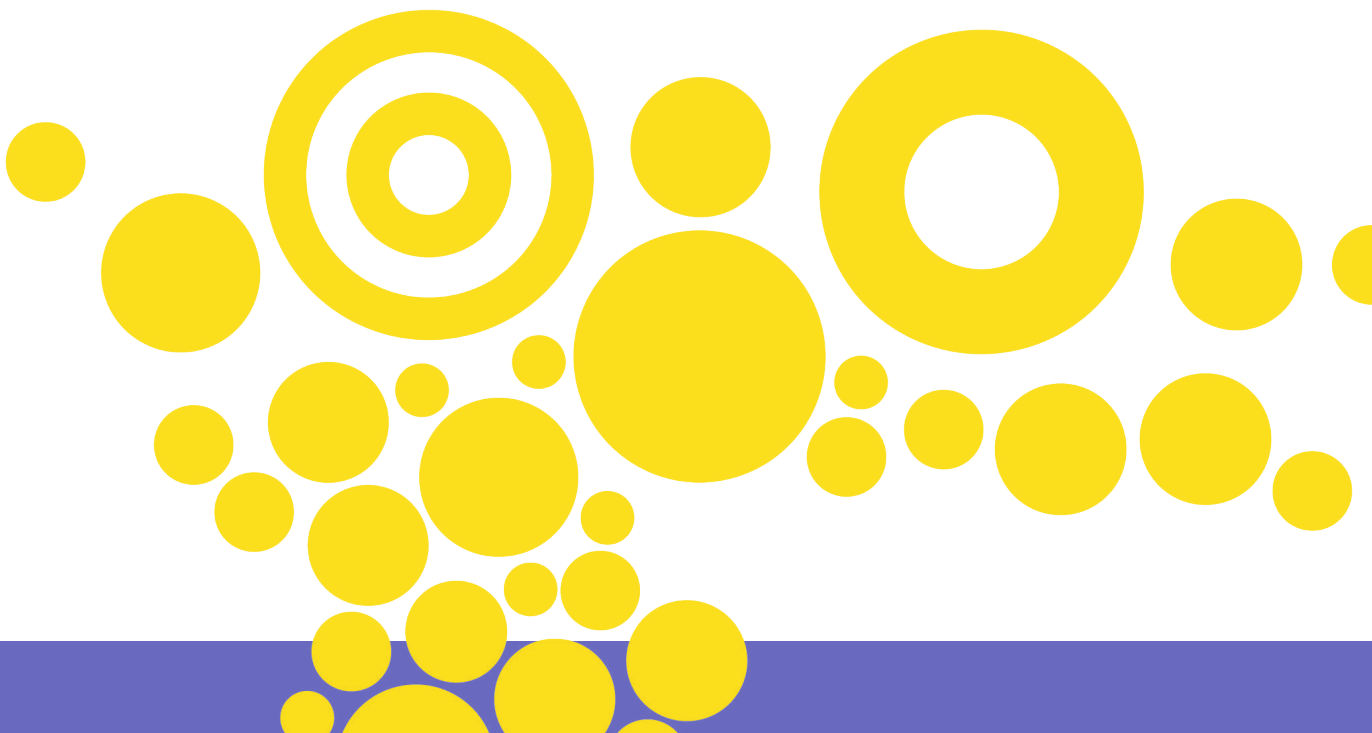
8. Затверджено план заходів щодо реалізації Концепції забезпечення національної системи стійкості до 2025 року

10 листопада 2023 року Уряд ухвалив розпорядження [№ 1025-р](#), яким затвердив План заходів з реалізації Концепції забезпечення національної системи стійкості до 2025 року (далі – план заходів).

План заходів включає такі розділи:

- ідентифікація загроз, виявлення вразливостей, оцінювання та пріоритезація ризиків національній безпеці;
- запобігання виникненню загроз і настанню кризових ситуацій;
- реагування на загрози і кризові ситуації;
- подолання наслідків виникнення загроз або настання кризових ситуацій, а також відновлення сталого функціонування;
- проведення моніторингу реалізації та аналізу ефективності ухвалених рішень.

Заходи плану спрямовані на підвищення ефективності реагування на загрози та ризики будь-якого характеру; на посилення можливостей органів місцевого самоврядування й розвиток навичок поведінки громадян під час кризових ситуацій.

9. Затверджено критерії оцінювання допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для рекреаційної інфраструктури

10 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1175](#) «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для рекреаційної інфраструктури». Затверджені документом критерії застосовуються для оцінки допустимості державної допомоги, яка надається суб'єктам господарювання в рамках сприяння господарській діяльності з використанням рекреаційної інфраструктури (далі – державна допомога), та встановлюють умови, за яких така державна допомога допустима для конкуренції.

Щоб отримати державну допомогу, суб'єкти господарювання повинні одночасно відповідати таким ознакам:

- 1) бути суб'єктами господарювання, що не перебувають у скрутному становищі;
- 2) бути суб'єктами господарювання, що претендують на отримання державної допомоги для рекреаційної інфраструктури (далі – інфраструктура), яка складається з рекреаційних об'єктів багатофункціонального характеру, що пропонують, зокрема, культурні та рекреаційні послуги, крім парків розваг та готельних об'єктів.

Державна допомога повинна мати стимуляційний ефект.

Постанова набрала чинності 14.11.2023.

10. Ухвалено зміни щодо регулювання відносин на територіях активних бойових дій, де функціонують державні електронні інформаційні ресурси

14 листопада 2023 року Уряд ухвалив постанову [№ 1194](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо регулювання відносин на територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси». Документом передбачено, зокрема, що компенсація для відновлення пошкоджених об'єктів майна надається якщо об'єкт нерухомого майна розташований на території України, крім територій активних бойових дій, територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, або тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких на дату подання заяви не визначено дату завершення бойових дій або тимчасової окупації.

Зміни також внесено до постанови КМУ від 25 квітня 2023 р. [№ 391](#), передбачено, що на територіях активних бойових дій, де функціонують державні електронні інформаційні ресурси, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, для яких не визначена дата завершення бойових дій, посадові оклади визначаються з урахуванням коефіцієнта 2.

Постанова набрала чинності 16.11.2023.

11. Затверджено порядок підготовки фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

14 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1196](#), якою затвердив Порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. Метою підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації відповідних фахівців є здобуття, поглиблення чи вдосконалення навичок за напрямками національно- й військово-патріотичного виховання та/або громадянської освіти, їх безперервний професійний розвиток на основі раніше здобутої освіти та досвіду професійної і громадської діяльності відповідно до завдань державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. До процесу підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців, розробки та виконання відповідних освітніх програм залучаються заклади освіти, заклади сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності, інститути громадянського суспільства.

Джерелами фінансування підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством.

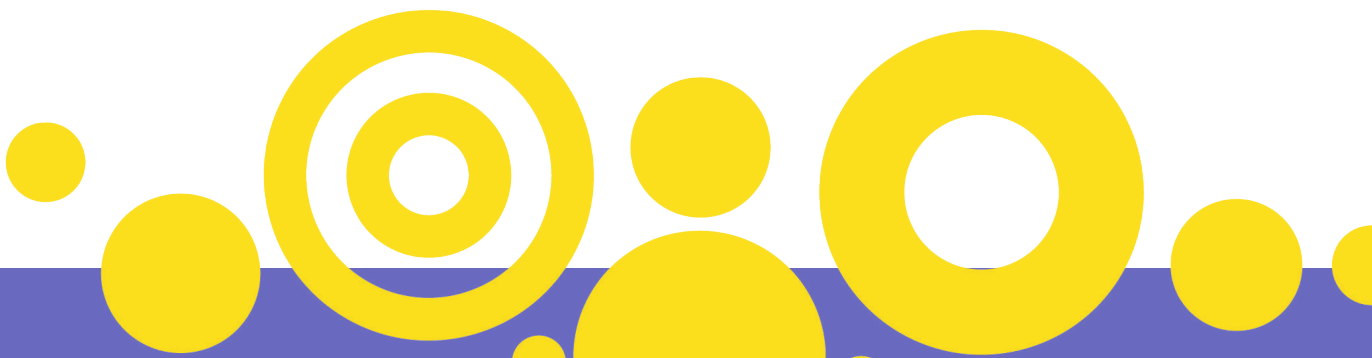
Постанова набрала чинності 16.11.2023.

12. Внесено зміни до постанов щодо призначення державної соціальної допомоги та соціальних стипендій

14 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1197](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань надання державної соціальної допомоги та соціальних стипендій». Відповідно до змін до [Порядку](#) використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти з 1 січня 2024 року соціальні стипендії будуть отримувати студенти, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їхнього звільнення; діти людей, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, а також діти людей, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, які загинули/померли (до закінчення такими дітьми навчання у відповідному закладі освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), відповідно до статті 13 Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей».

Також зміни внесено до [Порядку](#) призначення і виплати державної соціальної допомоги людям, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю і державної соціальної допомоги на догляд і до [Порядку](#) призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю. Якщо заявник не може надати оригінали певних документів для призначення державної допомоги, орган соціального захисту надсилає відповідний запит до органу, який призначає пенсію, і отримує сканкопію виписки з акта огляду МСЕК або виписки з акта огляду МСЕК/медичного висновку про дитину з інвалідністю.

Постанова набрала чинності 16.11.2023.

13. Удосконалено порядок надання житлових субсидій

14 листопада 2023 року Уряд ухвалив постанову [№ 1201](#) «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 р. № 848 і від 13 червня 2023 р. № 601». Зміни стосуються порядку надання житлової субсидії населенню. Зокрема, органи Пенсійного фонду мають можливість призначити житлові субсидії громадянам на зазначену у спрощеній заяві про призначення та надання житлової субсидії адресу домогосподарства. Якщо для заповнення заяви та декларації недостатньо даних, на підставі яких органами Пенсійного фонду України приймається рішення про призначення/відмову в призначенні житлової субсидії, але при цьому виявлено факти, які потребують додаткової перевірки, строк розгляду спрощеної заяви органами Пенсійного фонду України продовжується на 10 робочих днів.

Постанова набрала чинності 16.11.2023.

14. Ухвалено рекомендації щодо формату оприлюднення інформації державними органами

17 листопада 2023 року Уряд розпорядженням [№ 1046-р](#) схвалив Рекомендації щодо викладення інформації суб'єктами владних повноважень у форматах, які забезпечують доступність її сприйняття. У розділі «Викладення інформації із застосуванням методу спрощеної мови», зокрема, рекомендовано використовувати таку базову схему структури тексту, інформація в якому викладена спрощеною мовою:

- заголовок;
- зміст основного повідомлення, яке необхідно донести;
- роз'яснення щодо змісту основного повідомлення;
- інформація, що роз'яснює контекст;
- додаткова інформація, контактні дані, форма для зворотного зв'язку тощо.

Рекомендовано уникати аббревіатур, професійної лексики, складних термінів, абстрактних понять та метафор, а також рідковживаних іншомовних слів.

У розділі «Викладення інформації у форматі легкого читання» містяться такі рекомендації: кольори тексту і його фону повинні бути контрастними; графіки і таблиці повинні бути максимально простими; примітки внизу сторінки не використовуються; посилання чи пояснення робляться в тексті; гіперпосилання не можна кріпити до цілого речення чи абзацу тощо.

Суб'єкти владних повноважень можуть залучати за згодою осіб з інвалідністю та осіб з порушенням інтелектуального розвитку для проведення консультацій щодо забезпечення доступності сприйняття інформації перед її опублікуванням.

Розпорядження набрало чинності 17.11.2023.

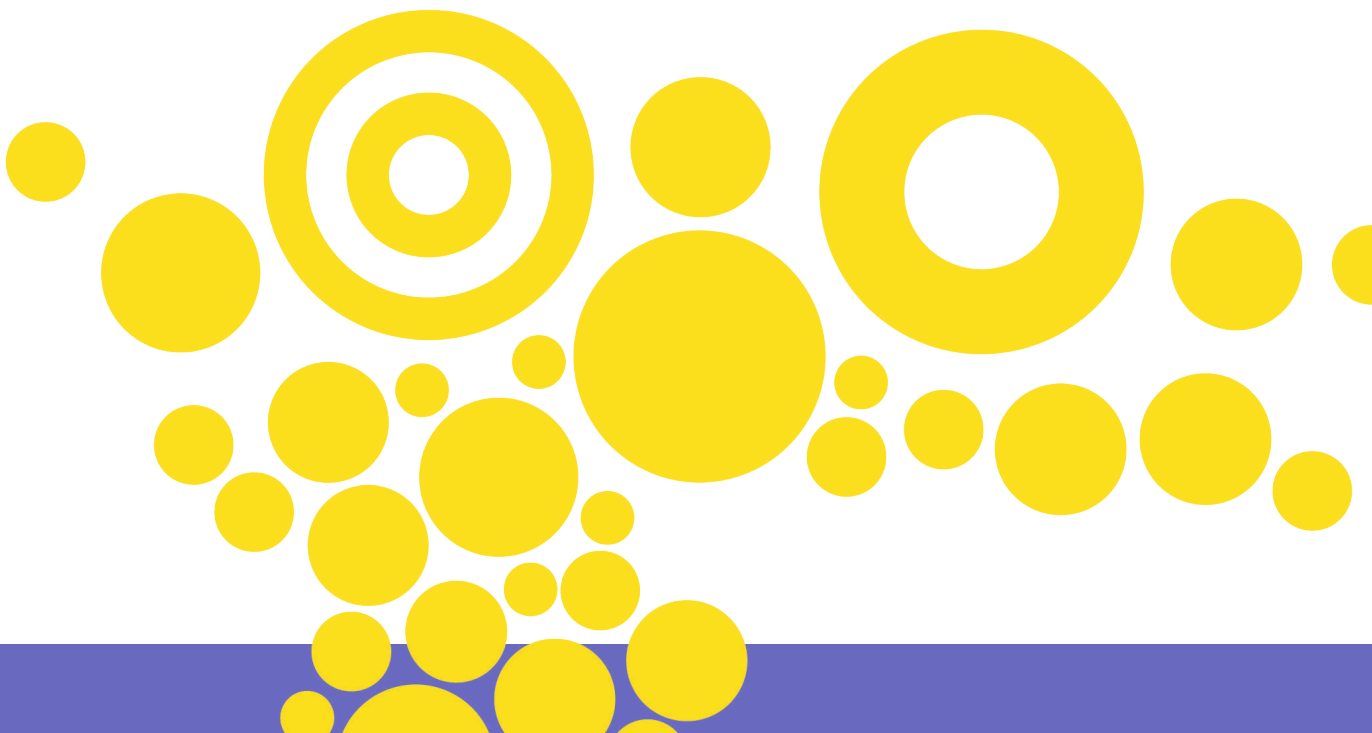
15. Затверджено план впровадження ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”» у 2023–2025 роках

17 листопада 2023 року Уряд розпорядженням [№ 1049-р](#) затвердив План дій із впровадження ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”» у 2023–2025 роках. Документ спрямований на реалізацію заходів для підвищення рівня відкритості врядування в Україні, забезпечення доступу до інформації, громадської участі та підзвітності органів державної влади. Зокрема, план дій передбачає:

- забезпечення прозорості, підзвітності та інклюзивності відбудови об’єктів інфраструктури, будівництва та нерухомого майна;
- посилення участі громадськості у відновленні та розвитку регіонів та територіальних громад;
- забезпечення прозорості та доступності інформації щодо наукових досліджень;
- посилення участі молоді у формуванні та реалізації політики;
- підвищення рівня прозорості діяльності закладів вищої освіти;
- забезпечення прозорості системи надрокористування та доступу до інформації стосовно діяльності компаній видобувної галузі;
- удосконалення доступу до публічної інформації у формі відкритих даних.

Передбачено, що заходи плану дій реалізовуватимуться у партнерстві з громадськими та міжнародними організаціями, всеукраїнськими асоціаціями місцевого самоврядування, іншими організаціями, які визначено партнерами, за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, програм і проєктів міжнародної технічної та фінансової допомоги та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Розпорядження набрало чинності 17.11.2023.

16. Затверджено порядок виплати грошового забезпечення сім'ям рядового й начальницького складу служби цивільного захисту

17 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1207](#), якою затвердив [Порядок](#) виплати грошового забезпечення сім'ям осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України або захоплення заручниками, а також зниклих безвісти за особливих обставин (далі — Порядок). Порядком передбачено, що за особами рядового і начальницького складу зберігається грошове забезпечення за останнім місцем проходження служби в розмірі посадового окладу, окладу за спеціальним званням, надбавки за вислугу років, інших постійних щомісячних додаткових видів грошового забезпечення та інші види грошового забезпечення з урахуванням зміни вислуги років та норм грошового забезпечення. Грошове забезпечення підлягає індексації відповідно до закону.

Для отримання відповідних виплат члени сімей осіб рядового і начальницького складу подають заяву у паперовій або електронній формі на адресу органів та підрозділів цивільного захисту. До заяви додаються:

- копія документа, що посвідчує особу, а в разі подання документів законним представником або уповноваженою особою — копії документів, що посвідчують особу, людей, від імені яких подається заява, а також документа, який надає повноваження законному представнику або уповноваженій особі представляти таких людей, оформленого відповідно до законодавства;
- копія документа, що засвідчує реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу й мають відмітку в паспорті громадянина України);
- копія свідоцтва про народження представника рядового і начальницького складу — для виплати грошового забезпечення батькам;
- копія свідоцтва про шлюб — для виплати грошового забезпечення дружині (чоловікові);
- копія свідоцтва про народження дитини — для виплати грошового забезпечення дитині;
- копія рішення районної, районної у Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її утворення), сільської, селищної ради або суду про встановлення опіки чи піклування над дитиною, позбавленою батьківського піклування, — для людей, які здійснюють опіку або піклування над дітьми представників рядового і начальницького складу;
- копія рішення суду або нотаріально посвідченого правочину, що підтверджує факт перебування на утриманні представника рядового і начальницького складу, — для людей, які не були членами сім'ї представника рядового і начальницького складу, але перебували на його утриманні;
- витяг з реєстру територіальної громади — для повнолітніх дітей, які проживають разом з представником рядового і начальницького складу;
- витяг з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин (якщо є);
- виписка з Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (якщо є).

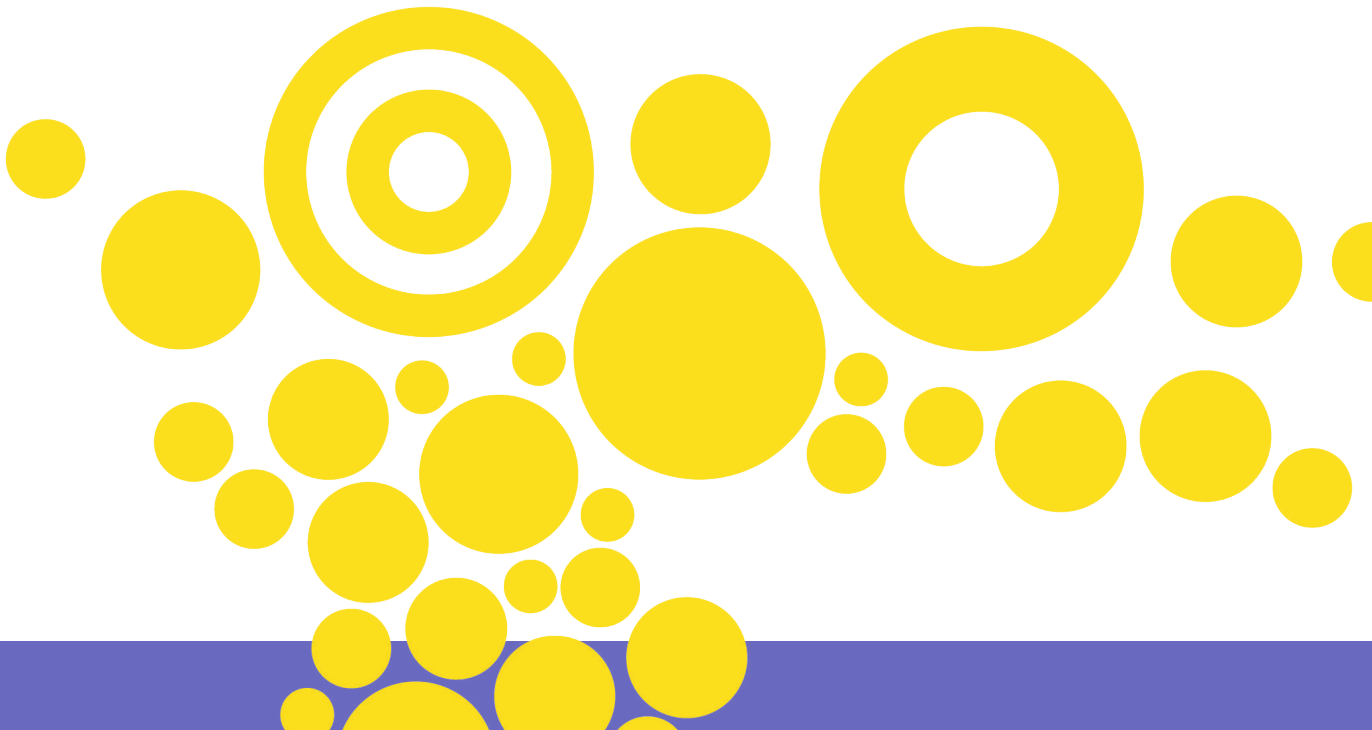
Керівник органу та підрозділу цивільного захисту протягом 15 днів розглядає подані документи та ухвалює рішення щодо виплати або відмови у виплаті грошового забезпечення, про що повідомляє члену сім'ї представника рядового і начальницького складу в письмовій формі. У рішенні про відмову у виплаті грошового забезпечення обов'язково зазначаються підстави для такої відмови. Таке рішення може бути оскаржене у судовому порядку.

Постанова набрала чинності 22.11.2023.

17. Продовжено можливість використання паперових декларацій для ввезення гуманітарної допомоги в Україну

20 листопада 2023 року Уряд ухвалив постанову [№ 1216](#) «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо реєстрації та обліку гуманітарної допомоги та її отримувачів у період воєнного стану». Зокрема, змінами встановлено до 1 квітня 2024 року перехідний період для пропуску через митний кордон України гуманітарної допомоги, що здійснюється відповідно до затвердженого [Порядку пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану](#) (постанова КМУ від 5 вересня 2023 р. № 953). Протягом цього періоду пропуск через митний кордон України гуманітарної допомоги може здійснюватися також шляхом подання паперової декларації про товари, що визнаються гуманітарною допомогою, заповненої людиною, яка перевозить відповідний товар, за формою згідно з [додатком 1](#) до Порядку, без зазначення унікального коду гуманітарної допомоги, який надається автоматизованою системою реєстрації гуманітарної допомоги. Товари, пропуск яких здійснюється без використання автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги, визнаються гуманітарною допомогою за декларативним принципом без ухвалення відповідного рішення спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги (гуманітарна допомога, ввезена без використання автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги). Гуманітарна допомога, ввезена без використання автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги, щодо якої не завантажено відповідний звіт до 31 березня 2024 р., вважається такою, стосовно якої відсутній облік щодо її отримання та цільового використання, та використаною не за цільовим призначенням.

Постанова набрала чинності 22.11.2023.

18. Затверджено порядок створення наглядової ради закладу охорони здоров'я

21 листопада Уряд ухвалив постанову [№ 1221](#) якою затвердив [Порядок](#) утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я й Типове положення про наглядову раду закладу охорони здоров'я. Порядок визначає механізм утворення наглядової ради у державних та комунальних закладах охорони здоров'я. За рішенням власника закладу охорони здоров'я наглядова рада може утворюватися також в інших закладах охорони здоров'я відповідно до цього Порядку. До складу наглядової ради кожного медзакладу має входити не менше ніж 50% представників громадськості.

[Типове положення](#) про наглядову раду закладу охорони здоров'я визначає правовий статус, мету діяльності, склад наглядової ради державного, комунального закладу охорони здоров'я (далі – наглядова рада), права та обов'язки її голови, членів та секретаря, а також порядок організації її роботи. Наглядова рада є колегіальним органом управління закладом охорони здоров'я, який у межах своєї компетенції здійснює управління закладом охорони здоров'я, а також контролює діяльність його керівника. Наглядова рада не бере участі в поточному управлінні закладом охорони здоров'я. Метою діяльності наглядової ради є:

- 1) забезпечення ефективного управління закладом охорони здоров'я у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін;
- 2) гарантування якісної та доступної медичної допомоги;
- 3) забезпечення реалізації прав пацієнтів і працівників закладу;
- 4) сприяння ефективній реалізації прав власника на управління закладом.

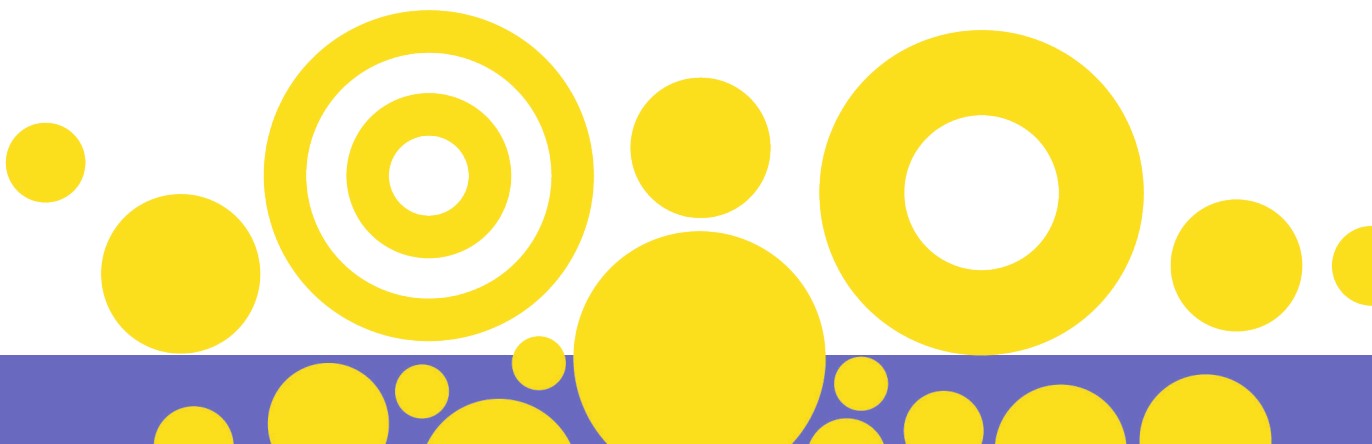
Постанова набрала чинності 24.11.2023.

26.

19. Збільшено фонд оплати праці для певних місцевих державних адміністрацій

21 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1223](#), відповідно до якої місцеві державні адміністрації, працівники яких безпосередньо виконують обов'язки та завдання на територіях територіальних громад і мікрорегіонів, що належать до територій відновлення відповідно до [Порядку визначення територій відновлення](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 р. № 731 «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад» та/або які належать до територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, інформація про які міститься в переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, можуть отримувати додаткові кошти з місцевих бюджетів на оплату праці працівників для здійснення ними делегованих відповідно до закону повноважень органів місцевого самоврядування до 100 відсотків затвердженого у Державному бюджеті України на відповідний рік фонду оплати праці працівників місцевих державних адміністрацій.

Постанова набрала чинності 24.11.2023.

20. Внесено зміни до порядку обліку ВПО та надання їм державної допомоги на проживання

21 листопада 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 1226](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання окремих питань стосовно внутрішньо переміщених осіб». Змінами до [Порядку](#) надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, зокрема, передбачено таке:

- особа вважається такою, що звертається вперше, якщо їй не призначалася і не виплачувалася допомога відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. [№ 332](#) «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам»;
- переміщення вважається повторним, якщо ВПО повторно залишила або покинула своє місце проживання та перемістилася з територій, на яких ведуться бойові дії, або з тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до переліку територій, затвердженого Мінреінтеграції, щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації Російською Федерацією, а також якщо внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, знищено або пошкоджено (до ступеня непридатного для проживання) її житлове приміщення;
- допомогу будуть призначати лише тим ВПО, які перемістилися не раніше 1 січня 2022 року;
- у разі зазначення дати завершення бойових дій (можливих бойових дій) або тимчасової окупації для території, з якої здійснилося внутрішнє переміщення, виплата допомоги припиняється через два місяці з місяця, що настає за місяцем, у якому таку дату було визначено;
- із 1 грудня 2023 року допомога непрацюючій людині працездатного віку призначається з місяця звернення. Непрацююча людина працездатного віку протягом трьох місяців з дня призначення допомоги повинна сприяти своїй зайнятості або набути статусу безробітного. В іншому випадку виплата допомоги припиняється з місяця, що настає після закінчення тримісячного строку;
- ВПО, які звертаються вперше за допомогою та перебували за кордоном понад 30 днів і повернулись в Україну, можуть звертатися за призначенням виплат через 15 робочих днів після повернення в Україну;
- з 1 грудня 2023 року допомога сім'ї, зазначеній у пункті 3 цього Порядку, призначається на другий шестимісячний період без додаткового звернення, якщо:
 - середньомісячний сукупний дохід на одного отримувача протягом періоду, за який враховуються доходи, не перевищує чотирьох розмірів прожиткового мінімуму для людей, які втратили працездатність, на 1 січня року, в якому приймається рішення про призначення допомоги на другий шестимісячний період;
 - у складі сім'ї є особи працездатного віку, які доглядають за дітьми до досягнення ними шестирічного віку (включно); дітьми, хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність; особи з інвалідністю I чи II групи; громадяни, які мають трьох і більше дітей віком до 18 років і

доглядають за ними; громадяни, які доглядають за особами з інвалідністю I групи або дітьми з інвалідністю віком до 18 років, або особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, або особами, які досягли 80-річного віку; а також фізичні особи, які надають соціальні послуги та отримують компенсацію за надання соціальних послуг, студенти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, місце проживання яких не задеклароване/зареєстроване в гуртожитку;

- у складі сім'ї є працездатна особа, яка протягом перших шести місяців, за які отримувала допомогу, сприяла своїй економічній самостійності та середньомісячний дохід якої протягом періоду, за який враховуються доходи, не перевищує трьох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня року, в якому приймається рішення про надання допомоги на другий шестимісячний період.

Також внесено зміни до [Порядку](#) оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. Зокрема, змінами закріплено, що на отримання довідки не мають права особи, які перемістилися в межах тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, щодо яких не визначено дати завершення тимчасової окупації Російською Федерацією, перелік яких затверджений Мінреінтеграції.

Постанова набрала чинності 24.11.2023.

21. Збільшено граничний розмір пенсій для призначення грошової допомоги пенсіонерам від Всесвітньої продовольчої програми ООН

24 листопада 2023 року Уряд ухвалив постанову [№ 1237](#), якою вніс зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 р. № 781 «Про реалізацію спільного з Всесвітньою продовольчою програмою Організації Об'єднаних Націй проєкту стосовно додаткових заходів із соціальної підтримки окремих категорій населення». Передбачено, що з 24 листопада 2023 року граничний розмір пенсії для отримання додаткової грошової допомоги збільшиться з 3000 грн до 3250 грн.

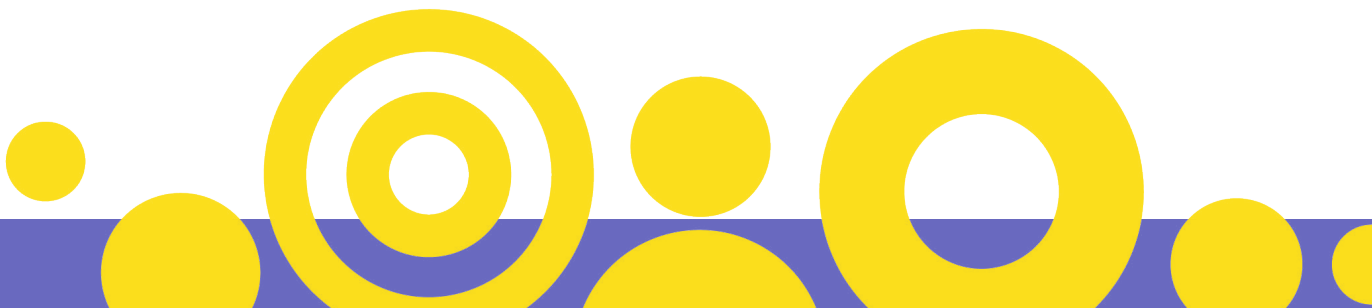
Отримати таку грошову допомогу мають право пенсіонери, які проживають на територіях активних або можливих бойових дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, а також на територіях, щодо яких визначено дату завершення бойових дій та які не отримують інших грошових допомог від міжнародних організацій.

Постанова набрала чинності 24.11.2023

22. Пенсіонерам надано можливість отримати світлодіодні лампи

24 листопада 2023 року Кабінет Міністрів постановою [№ 1248](#) вніс зміни до [Порядку](#) реалізації експериментального проєкту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії в Україні. Відповідно до змін, пенсіонер із пенсійним посвідченням має право отримати п'ять світлодіодних ламп безпосередньо у відділеннях поштового зв'язку АТ «Укрпошта».

Постанова набрала чинності 24.11.2023.

Накази, постанови міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

1. Затверджено положення про міжвідомчу комісію з питань встановлення факту участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України

Міністерство у справах ветеранів України наказом від 16.08.2023 року [№ 199](#) затвердило Положення про міжвідомчу комісію з питань встановлення факту безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, деяких категорій осіб відповідно до [Закону України](#) «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Положення визначає порядок створення, організації та роботи, основні функції та завдання міжвідомчої комісії з питань встановлення факту безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (далі - безпосередня участь у заходах), деяких категорій осіб відповідно до [Закону України](#) «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – міжвідомча комісія). До складу міжвідомчої комісії входять фахівці Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, Національної поліції України, Національної гвардії України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Служби безпеки України (за згодою), Служби зовнішньої розвідки України (за згодою). До роботи даної комісії можуть залучатися фахівці інших державних органів (за згодою їх керівників) та представники громадських організацій (за згодою).

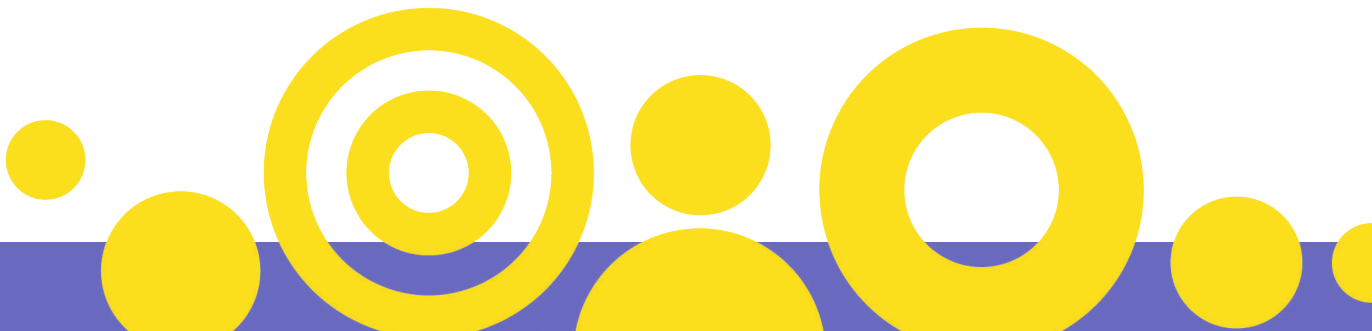
Основним завданням міжвідомчої комісії є прийняття рішень про встановлення (відмову у встановленні) факту безпосередньої участі у заходах для:

- 1) осіб з інвалідністю, перелічених у [пункті 16](#) частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон);
- 2) членів сімей осіб, зазначених у [пункті 6](#) частини першої статті 10-1 Закону.

Міжвідомча комісія має право:

- 1) розглядати документи, щодо встановлення факту безпосередньої участі у заходах;
- 2) за потреби надсилати необхідні запити, уточнювати інформацію про осіб, стосовно яких подані документи, заслуховувати пояснення таких осіб, свідків, представників державних органів;
- 3) ухвалювати рішення про встановлення (відмову у встановленні) факту безпосередньої участі у заходах;
- 4) скасувати прийняте рішення про встановлення факту безпосередньої участі у заходах.

Наказ набрав чинності 06.11.2023.

2. Затверджено положення про міжвідомчу комісію встановлення факту поранень чи інших ушкоджень здоров'я, отриманих від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння

Міністерство у справах ветеранів України наказом від 03.08.2023 року [№ 184](#) затвердило Положення про міжвідомчу комісію з питань встановлення факту отримання особами поранень чи інших ушкоджень здоров'я одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння на території проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Положення визначає порядок створення, організації та роботи, основні функції та завдання відповідної міжвідомчої комісії. Основним завданням міжвідомчої комісії є ухвалення рішень про встановлення (відмову у встановленні) фактів отримання поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів, військового озброєння (далі – ушкодження здоров'я від боєприпасів):

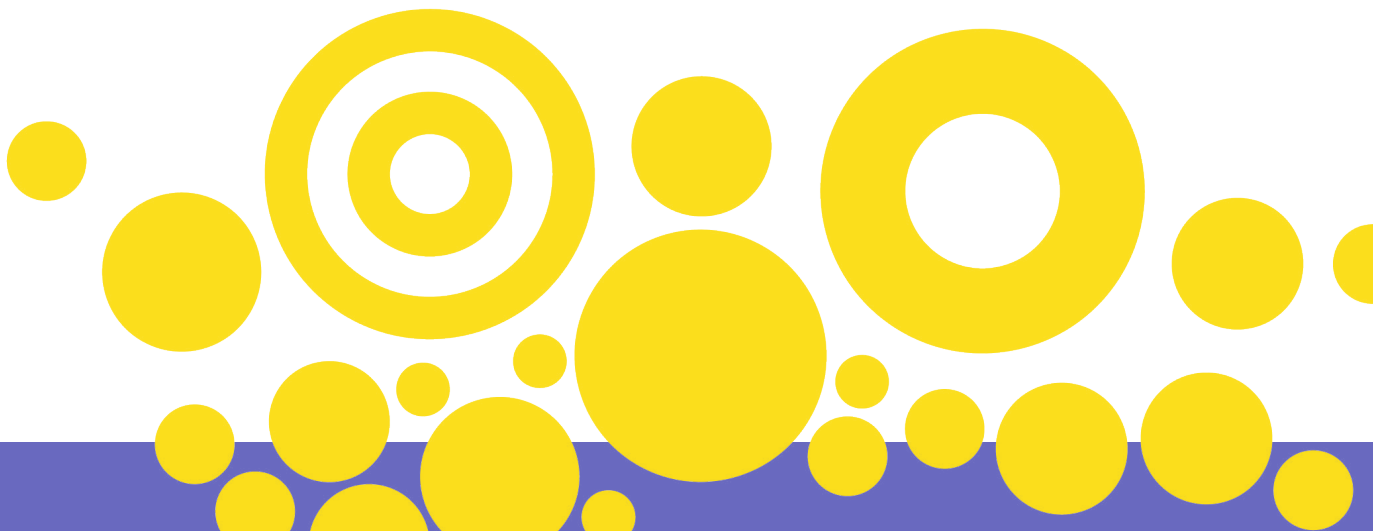
- до 1 грудня 2014 року – на території проведення антитерористичної операції;
- з 1 грудня 2014 року до 24 лютого 2022 року – на території проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, де органи державної влади здійснюють свої повноваження, та в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення, під час проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;
- з 24 лютого 2022 року – на території проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

До складу міжвідомчої комісії входять представники Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Національної гвардії України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, а також за згодою - Офісу Генерального прокурора, Служби безпеки України.

До роботи міжвідомчої комісії можуть залучатися за згодою фахівці інших органів державної влади та представники громадських організацій.

Положення врегульовує порядок встановлення факту одержання ушкодження здоров'я, організацію роботи та склад міжвідомчої роботи.

Наказ набрав чинності 02.11.2023.

3. Внесено зміни до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією

Мінреінтеграції наказом від 21.11.2023р. [№ 318](#) затвердило зміни до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окуповані РФ. Зокрема зміни стосуються територіальних громад Конотопського району Сумської області, Чернігівського району Чернігівської області, Баштанського району Миколаївської області.

Наказ набрав чинності 28.11.2023.

4. Підвищено мінімальний розмір допомоги по безробіттю певним категоріям безробітних

Правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття постановою від 19 вересня 2023 року [№ 60](#) установило мінімальний розмір допомоги по безробіттю:

1500 гривень будуть отримувати безробітні:

- одинока мати (батько), яка (який) здійснює догляд за дитиною з інвалідністю, та один з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновитель, опікун, піклувальник дитини з інвалідністю підгрупи А, які відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» мають право на призначення надбавки на догляд за дитиною у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних;
- страховий стаж яких протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, становить не менше ніж сім місяців за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування або звільнені з останнього місця роботи (служби) з підстав, передбачених [пунктами 7-7³](#) частини першої статті 36, [пунктами 3, 4, 7 і 8](#) частини першої статті 40, статтями 41 (крім [пунктів 5 та 6](#) частини першої) і 45 КЗпП, [пунктами 3, 4, 4¹](#) частини першої статті 84 Закону України «Про державну службу», [пунктами 6 і 10](#) частини першої статті 77 Закону України «Про Національну поліцію», [пунктами 3, 3¹, 5](#) частини першої статті 51 Закону України «Про прокуратуру», [пунктами 3-3²](#) частини першої статті 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також з аналогічних підстав, визначених іншими законами.

2500 гривень мають право отримувати безробітні:

- страховий стаж яких протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, становить не менше ніж сім місяців за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- працівники та гіг-спеціалісти юридичних осіб, що перебувають у статусі резидента Дія Сіті згідно із Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», після звільнення чи припинення гіг-контракту;
- ВПО або особи, які перебувають на тимчасово окупованій території чи на території, де ведуться бойові дії, але не мають документів про періоди страхового стажу, трудової діяльності, заробітну плату (дохід, грошове забезпечення) — на підставі відомостей у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків;
- ВПО, яка не має документів, необхідних для надання статусу безробітного, отримує статус безробітного без вимог, що застосовуються за звичайної процедури.

Постанова застосовується з 31 липня 2023 року.

Постанова набрала чинності 20.10.2023.

Ця публікація стала можливою в межах програми «Єднання заради дії», що впроваджується міжнародною організацією IREX разом з українським благодійним фондом «Стабілізейшен суппорт сервісез» та за підтримки Державного департаменту США.

Якщо у вас виникли питання, або ви бажаєте отримати фахову консультацію, будь ласка, зв'яжіться з нами.

Якщо ви хочете з нами зв'язатися,

✉ пишіть нам на пошту via@radnyk.org

Більше інформації на сайті yednanniazaradyii.org.ua

